

Dziennik

8 stron

Rok VI
cena
15 gr

Pomorski

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ BYDGOSKI - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA MORSKA - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Toruń, ul. Bydgoska 56. — Telefony dzienne 202, 747. — Telefon nocny 747.

■ Filja Administracji: Królowej Jadwigi nr. 12/14, wejście od ul. Małe Garbary nr. 2. Tel. 748. — Konto czekowe P. K. O. 160-315. ■

Sierpc — Płock

Wczoraj otwarta linja kolejowa łączą Mazowsze płockie z resztą Polski

Płock, 19. 11. (PAT). Wczoraj odbyła się uroczystość otwarcia nowej linii kolejowej Sierpc—Płock.

Uroczystość rozpoczęła się w Sierpcu, gdzie wobec zebranych przedstawicieli władz i społeczeństwa p. minister komunikacji inż. Butkiewicz z otoczeniu wiceministra Piaseckiego i wojewody warszawskiego Nakoniecznikoff-Klukowskiego przeciął symboliczną wstęgę, poczem specjalny pociąg ruszył w drogę do Płocka.

W chwili wjazdu pociągu na dworzec w Płocku, orkiestra odegrała hymn narodowy. Oddział wojska i przysp. Wojsk. sprezentowały broń. P. minister Butkiewicz wraz z otoczeniem przeszedł przed frontem oddziałów wojskowych i organizacji, przyjmując raporty. Następnie do zebranych na peronie imieniem społeczeństwa miasta Płocka przemawiał inż. Kowalski, dziękując władzom za związanie Mazowsza płockiego z resztą Polski nową linją kolejową. Imieniem społeczeństwa powiatu płockiego przemawiał p. Zalewski, drobny rolnik, który wskazał na znaczenie nowej linii dla rolnictwa powiatu. Po przemówieniach udano się do miasta, gdzie

odbyło się przyjęcie, w czasie którego prezydent miasta Płocka inż. Chmielewski ofiarował p. min. Butkiewiczowi monografię Płocka z dedykacją, opatrzoną pieczęciami oraz podpisami przedstawicieli miejscowych władz i instytucyj społecznych.

O godz. 16 p. min. Butkiewicz odjechał do Warszawy.

Wybory komunalne w Gdańsku odbyły się spokojnie

Ze strony urzędowej informują, że przebieg niedzielnych wyborów komunalnych na terenie W. M. Gdańska był naogół spokojny. Senat wydelegował do poszczególnych miejscowości w okręgach wyborczych kilkuset policjantów, którzy pełnili straż przed lokalami wyborczymi. Według dotychczasowych wiadomości, frekwencja była bardzo znaczna i dochodziła do 85%. Biura wyborcze zamknięto o godz. 18.

WYNIKI WYBORÓW W POWIECIE WIELKIE ŻUŁAWY.

Ostateczne wyniki wyborów w powiecie Wielkie Żuławy są następujące: unramnionych do głosowania było 25.618, złożono ważnych głosów 23.452, na listę narodowo-socjalistyczną padło głosów 18.102, na listę bloku Centrum i niemiecko-narodowych —

Warszawa, 19. 11. (PAT). Wczoraj rozpoczął się w Warszawie 2-dniowy zjazd delegatów Związku Obrony Kresów Zachodnich, na który przybyło 166 delegatów, reprezentujących 44 obwody Z. O. K. Z.

Zjazd poprzedziło uroczyste nabożeństwo, poczem specjalna delegacja złożyła wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza. Na otwarciu obecni byli przedsta-

wiciele władz państwowych, samorządowych oraz instytucyj, współpracujących z Z. O. K. Z.

Zjazd otworzył prezes rady naczelnej ZOKZ. dr. Juljusz Trzcński. Na przewodniczącego zjazdu obrano senatora Rolle. Po ukonstytuowaniu się prezydium nastąpiły przemówienia powitalne i odczytano depesze z życzeniami, jakie nadesłali m. in. ks. kardynał Hlond, prezes Sławek, wiceminister Lechnicki, generał Norwid-Neugebauer, generał Orlicz-Dreszer i inni. Imieniem światowego Związku Polaków z zagranicy witał zjazd dr. Bronisław Helczyński.

Zkolei zebrani uchwalili wysłać depesze hołdownicze do p. Prezydenta Rzeczypospolitej, p. Marszałka Piłsudskiego, prezesa Rady Ministrów prof. Leona Koźłowskiego, do ministra spraw zagr. Józefa Becka i min. spraw wewn. Zyndram-Kościałkowskiego.

W dalszym ciągu obrad dyrektor p. Stanisław Kudlicki wygłosił referat, w którym dał przegląd dotychczasowej działalności Związku Obrony Kresów Zachodnich i wskazał na potrzeby społecznej pracy w zmienionych warunkach politycznych. Mówca wskazał, że praca Związku w dalszym ciągu „będzie nosiła cechy pokojowego twórczego wysiłku w celu podniesienia naszego gospodarczego i kulturalnego stanu posiadania w pogranicznych dzielnicach zachodnich”. Dyrektor Kudlicki uzasadniał również potrzebę zmiany nazwy Związku na „Polski Związek Zachodni” oraz na konieczność przeniesienia siedziby zarządu głównego z Poznania do Warszawy.

Pod koniec wczorajszych obrad przyjęto szereg rezolucyj i dokonano wyboru komisji. W godzinach wieczornych prezydent miasta Warszawy przyjmował uczestników zjazdu herbatą.

U mogił poległych pod Krzywopłotami

Olkusz, 11. 19. (PAT). Wczoraj odbył się tu obchód 20-tej rocznicy bitwy pod Krzywopłotami. W przeddzień, tj. w sobotę w kościele Olkuskim odprawione zostało nabożeństwo żałobne za spokój duszy poległych żołnierzy Pierwszej Brygady Legionów Polskich. W niedzielę w miejscowości Bydłino przed pomnikiem poległych zgromadzili się przedstawiciele władz, liczne organizacje oraz działka szkolna. Przybyli również delegacje 4-go i 6-go bataljonu Pierwszej Brygady Legionów Polskich. Nad mogiłą wygłoszono szereg przemówień i złożono liczne wieńce. Delegacja z Krakowa zabrała ze sobą ziemię z pobojowiska pod Krzywopłotami i z mogiły poległych na kopiec Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krakowie.

300 żydów z Polski od trzech miesięcy tuła się po Morzu Śródziemnym

Paryż, 19. 11. (PAT). „L'Oeuvre” donosi z Aten, że statek „Velos” zawinął do portu Pireus w Grecji, mając na pokładzie 300 emigrantów żydowskich z Polski, których przyjęcia odmówiono w Palestynie. Statek „Velos”, który przed trzema miesiącami opuścił Warszawę krają od tego czasu po Morzu Śródziemnym, starając się wysadzić swoich pasażerów na ląd. Poszczególne państwa odmówiły jednak pozwolenia na wysadzenie na ląd emigrantów. Władze portu Pireus również sprzeciwiły się wyjściu na ląd tych emigrantów, którzy udadzą się w drogę powrotną do Polski na pokładzie innego statku.

„Byli kombatanci mogą narzucić pokój całemu światu”

Rozmowa Hitlera z przedstawicielami kombatantów francuskich

Paryż, 19. 11. (PAT). „Le Matin” ogłasza sprawozdanie z rozmowy, jaką przedstawiciele byłych kombatantów deputowani Goy i radca mer miasta Paryża Mannier odbyli z kanclerzem Hitlerem.

Kanclerz Rzeszy miał im oświadczyć m. in.: „Nie może być żadnego nieporozumienia między naszymi krajami. Istniejące obecnie trudności związane są ściśle z zagadnieniem Saary. Byłoby szaleństwem sądzić, że Niemcy uciekną się do siły celem uniemożliwienia plebiscytu. Oświadczam zupełnie formalnie, że zastosujemy się do wyników głosowania”.

W dalszym ciągu rozmowy kanclerz dodał, że Niemcy nie mogą mieć żadnych agresywnych zamiarów na zachodzie, gdzie gęstość zaludnienia wynosi 237 mieszkańców na kilometr kwadrat.

„Jak można przypuszczać, że dążymy do odzyskania terytorjów o tej samej gęstości zaludnienia, aby przez to utrudnić jeszcze naszą sytuację. My, którzyśmy doświadczyli wojnę, rozumiemy całą bezużyteczność jej okropności. Najlepsi synowie obu naszych narodów padli w walce, a nawet zwycięzcom nie udało się uniknąć kryzysu. Należy pracować nad stworzeniem nowego ładu społecznego. Gdyby Francja i Niemcy doszły do porozumienia, to niepokojące nas zmory zniknęłyby na zawsze i nastąpiło znaczne polepszenie gospodarcze w całej Europie. Od naszych dwóch narodów zależy spełnienie tego marzenia. Spodziewam się, że byli kombatanci mogą narzucić pokój całemu światu”.

Theunis tworzy gabinet belgijski z aprobatą króla Leopolda

Paryż, 19. 11. (PAT). Z Brukseli donoszą: Minister Theunis oświadczył wieczorem przedstawicielom prasy, że usiłuje przezwyciężyć wszystkie trudności, aby możliwie najprędzej utworzyć gabinet. Theunis przedstawił królowi program i zyskał jego aprobatę. Król udzielił mu jednak 24-ch godzin czasu więcej, aby móc sformułować gabinet nie przejściowy, lecz stały.

Przypuszczalny skład gabinetu Theunisa będzie następujący: premier — Theunis (katolik), obrona narodowa — Deveze (liberal), sprawy zagraniczne — Hymans (liberal), skarż — Franquai (liber.), finanse — Gutt (liberal), sprawy wewnętrzne — Pierlot (katolik), sprawiedliwość — Bovesse (liberal), poczta — Rubbens (demokracja chrześcijańska), gospodarstwo narodowe — Velge (katolik), profesor uniwersytetu w Louvain, praca — van Isacker (katolik), światła — Godding (liberal), kolonje — Charles (katolik), rolnictwo — Cauwelaert (katolik).

Schuschnigg kroczy śladami Dollfussa Wizyta kanclerza Austrii w Rzymie

Rzym, 19. 11. (PAT). W sobotę rano kanclerz Schuschnigg wraz z ministrem spraw zagranicznych Berger-Waldeneggiem udał się do Panteonu, gdzie złożył wieniec na grobach królów włoskich. Następnie kanclerz pojechał na grób „Nieznanego Żołnierza”, znajdujący się u stóp monumentalnego pomnika króla Wiktora Emanuela II-go. Kanclerza powitali przedstawiciele gubernatorjatu miasta oraz delegacji włoskich sił zbrojnych. Po złożeniu hołdu prochom „Nieznanego Żołnierza” goście austriaccy przeszli przez plac wenecki, witani gorąco przez publiczność. O godz. 11-tej Mussolini odbył dłuższą konferencję z kanclerzem Schuschniggem w pałacu weneckim.

Popołudniu kanclerz wyjechał do Ostji, gdzie zwiedził wykopaliska i muzeum. Minister spraw zagranicznych Berger-Waldenegg wymienił w tym czasie wizyty protokolarne z wiceministrem spraw zagranicznych Suvichem.

Wieczorem w hotelu „Excelsior” Mussolini wydał galowy obiad na cześć kanclerza i towarzyszących mu osób.

Delegaci ośrodków „Zrebu” z Wielkopolski i Pomorza na swym drugim zjeździe

Poznań, 19. 11. (PAT). W niedzielę odbył się tu drugi zjazd delegatów w ośrodkach „Zrebu” okręgu poznańsko-pomorskiego. Na zjazd przybyli liczni delegaci z całego okręgu. Przybył też bawiający w Poznaniu prezes Zrebu były premier Janusz Jędrzejewicz, poza tem rektor uniwersytetu z gronem profesorów i kurator okręgu szkolnego.

Po zagajeniu obrad przemawiał prezes Jędrzejewicz, który stwierdził, że wyniki prac Zrebu są ważnym czynnikiem w zjednoczeniu się grona ludzi, których interesują specjalnie zagadnienia wychowawcze i którzy realizują w swojej pracy postulaty wychowania obywatelskiego.

Następnie sekretarz okręgu złożył sprawozdanie, obejmujące działalność wszystkich ośrodków Zrebu okręgu poznańsko-pomorskiego. Zkolei rozwinęła się dyskusja w której zabierali głos poszczególni delegaci, przedstawiając projekty konkretnych prac ośrodków.

W Okuniewie pod Warszawą poświęcono szybowskiemu Związkowi Strzeleckiego

Warszawa, 19. 11. (PAT). Wczoraj odbyła się uroczystość poświęcenia hangaru i szybownika Klubu Szybowniczego i Związku Strzeleckiego we wsi Okuniew pod Warszawą.

Na uroczystości przybyli przedstawiciele władz państwowych, władz Związku Strzeleckiego z ppulk. Frydrychem, oficerowie Związku Strzeleckiego i okoliczna ludność. Po odegraniu Pierwszej Brygady nastąpiły przemówienia, poczem nowo przyjęci członkowie Klubu Szybowniczego złożyli ślubowanie. Zkolei odbył się chrzest nowego szybownika, który otrzymał imię „Strzelec I.” Na zakończenie uroczystości odbyły się loty pokazowe na szybowncu.

Teren, na którym otwarto nowe szybowisko jest pagórkowaty i bardzo odpowiedni do lotów samodzielnych. Hangar dla szybownika wybudowano własnymi siłami członków Klubu Szybowniczego. Również teren, na którym odbywają się loty wykarczowano i zniwelowano przy pomocy członków klubu. Klub Szybowniczy Związku Strzeleckiego zbudował pierwszą w Polsce t. zw. kołyskę szybowniczą, na której adepci sztuki lotniczej uczą się kierować sterami i koordynacji ruchów.

Polsko-angielskie porozumienie węglowe

Co pisze o tem „Manchester Guardian“?

Znany dziennik angielski „Manchester Guardian“, który w dn. 15 bm. donosił o niepowodzeniu polsko-brytyjskich rokowań węglowych w Warszawie, dnia 16 bm. podaje, że rozmowy zakończyły się jednak tymczasowym porozumieniem, które otwiera nowe możliwości co do zaprzestania konkurencji węglowej na rynkach skandynawskich. Zmiana — jak twierdzi dziennik — nastąpiła po 7 godzinnych obradach, dzięki usiłowaniu oficjalnych reprezentantów rządów brytyjskiego i polskiego. — Około godz. 1 w nocy osiągnięto porozumienie, na którego zasadzie ostatnio 6 lat eksportu do Skandynawji wziętych zostanie jako podstawa dla określenia stosunku między importem węgla polskiego i angielskiego.

„Manchester Guardian“ twierdzi, że porozumienie to zostało ujęte w formę tymczasowego projektu i zabrane przez prezydenta Związku Przemysłowców Węglowych W. Brytanji Williamsa do Londynu. Kontyngent, przewidziany w tem porozumieniu,

Liczba robotników cudzoziemskich we Francji

spadła prawie do połowy

Francuski komitet międzyministerjalny w sprawie ochrony robotników francuskich przed inwazją robotników cudzoziemskich obradował pod przewodnictwem min. Herriota. Podczas obrad stwierdzono, że liczba robotników cudzoziemskich we Francji spadła od r. 1932 z 1.500.000 do 814.000.

Niemniej postanowiono kontynuować redukcję robotników obcych wobec faktu, że w chwili obecnej Francja liczy jeszcze 366.000 Francuzów, pozbawionych pracy.

Wykrycie organizacji wyrotowej na Łotwie

Władze bezpieczeństwa wpadły na ślad szeroko rozgałęzionej organizacji komunistycznej. Przeprowadzone w różnych miejscowościach kraju rewizje doprowadziły do wykrycia tajnej drukarni, w której drukowano organ lotewskiej partii komunistycznej „Cina“. Wykryto również składy literatury komunistycznej, przyczem stwierdzono, że znaczna część tej literatury przywieziona została do Łotwy drogą morską z zagranicy.

Aresztowano kilkadziesiąt osób, wśród których znajdują się członkowie centralnego komitetu, instruktorzy, oraz łącznicy. — Ustalono, że z komunistami współdziałali ostatnio członkowie partii socjal-demokratycznej.

Kłopoty sowieckie w Taszkencie

Wykrycie wielkiej organizacji sabotażowej

Wychodząca w Taszkencie „Prawda Wostoka“ donosi o wykryciu w Uzbekistanie kontrrewolucyjnej sabotażowej organizacji, która sabotaowała dostawy bawełny. Organizacja ogarnęła 7 kolektiwów bawelnianych. Aresztowano 41 osób, m. in. szereg byłych urzędników Chanatu i Emiratu. Stana oni przed sądem.

Prasa miejscowa domaga się surowej kary celem złamania sabotażu w dostawach bawełny, wykonanych przez Uzbekistan za ledwie w 60 procent. Do Taszkentu przybył specjalnie wydelegowany z Moskwy wybitny członek biura politycznego partii Kujbyszew.

Z Wystawy sztuki Belgijskiej

Na otwartej w salonach Instytutu Sztuki wystawie Sztuki Belgijskiej zwraca m. in. uwagę piękne popiersie króla Belgów Leopolda II, dłuta T. Vincotte'a.

dotyczyć ma eksportu węgla polskiego nie tylko do krajów skandynawskich, lecz również do Irlandji, Włoch i innych rynków zamorskich, jak Grecja, Australia, Afryka i Południowa Ameryka. Eksport węgla brytyjskiego do Gdańska, wynoszący rocznie do 100 tys. ton, ma ustać z chwilą zafiksowania kontyngentów.

Pismo przewiduje, że dalsze rokowania prowadzone będą w grudniu w Londynie. Porozumienie zawarte ma być w tym samym czasie, gdy zawierany będzie również polsko-brytyjski traktat handlowy, czego spodziewają się w Warszawie przy końcu 1934 r.

Polowanie dyplomatyczne w Rambouillet

Na zaproszenie Prezydenta Republiki Francuskiej Lebrun'a wzięli udział w wielkim polowaniu dyplomatycznym w Rambouillet pod Paryżem liczni przedstawiciele państw obcych, akredytowani w Paryżu. Na zdjęciu grupa uczestników polowania (od lewej): Sir George Clerk ambasador W. Brytanji, Chłapowski ambasador Polski, Koester ambasador Niemiec, gen. Braconnier, premier Flandri i Jesse Straus, ambasador St. Zjedn. Am.

Możliwość sojuszu obronnego pomiędzy Japonją a Niemcami

Korespondent „Daily Telegraph“ zapowiada w telegramie z Tokio coraz silniejsze zbliżenie Niemiec i Japonji. Szereg nowych korespondentów prasy niemieckiej przybył do Tokio w ostatnim czasie. Przyjazd tych korespondentów jest zapowiedzią ważnych posunięć, uznania Mandżurji przez Berlin i zawarcia sojuszu obronnego między Japonją a Niemcami.

W opinii publicznej Japonji są silne prądy na rzecz porozumienia z Niemcami, a raporty od japońsk. ambasadora w Berlinie

wskazują na podobne tendencje w Niemczech. Zamierzony przez Japonję zakup 3 nowych Zeppelinów dla utrzymania komunikacji powietrznej między Japonją a Singaporem jest jeszcze jednym dowodem wzrastającej przyjaźni.

Niewątpliwem jest jednak, że Japonja oczekiwać będzie wyników obecnych rokowań morskich w Londynie i wyjaśnienia widoków porozumienia brytyjsko-japońskiego, zanim rozważy swój stosunek do Niemiec.

Gigantyczny lot naokoło świata bez lądowania

Zapowiada go lotnik angielski Pangborn

Uczestnik lotu Londyn—Melbourne lotnik Pangborn, który wraz z Turnerem zajął trzecie miejsce w wyścigu zamierza w lipcu roku przyszłego odbyć podróż naokoło świata bez lądowania.

Pangborn będzie zaopatrywany podczas lotu w benzynę. Przypuszcza, iż uda mu się okrążyć glob ziemski w ciągu 101 godzin.

W plebiscycie na obszarze Saary

weźmie udział ponad pół miliona głosujących

Komisja plebiscytowa obszaru Saary ogłosiła przypuszczalną listę uczestników plebiscytu, obejmującą 541.000 nazwisk. Z ogólnej liczby 46.033 wniosków o wykreślenie z listy, uwzględniono 7.217

wniosków, czyli 15,6 proc.

Z pośród 32.854 reklamacyj o wpisaniu na listę, uwzględniono 18.540, czyli 56,4 procent. Poza tem uwzględniono 28.210 podań o dokonanie poprawek.

Wyniki wyborów samorządowych na Litwie

Wzmocnienie się elementu nacjonalistycznego

Prasa litewska podaje, że w wyborach do ciał samorządowych na Litwie zaznaczyło się wzmocnienie nacjonalistycznego elementu litewskiego kosztem mniejszości, specjalnie żydowskiej. Zostało wybranych ogółem 372 radnych, w tem 247 Litwinów i 125 przedstawicieli mniejszości narodowych,

co wynosi 33 proc. ogółu radnych.

W poprzednich radach miejskich było 345 radnych, w tem 211 Litwinów i 158 przedstawicieli mniejszości, co wyniosło wtedy 42,8 proc. ogółu radnych. Polacy uzyskali w Kownie zamiast spodziewanych 2-ch mandatów — 3 mandaty.

Najkrótsze połączenie Bałtyku z morzem Egejskim

Budowa tunelu przy stacji Marica w Bułgarii

Dekretem królewskim Dyrekcja Kolei Bułgarskich uzyskała zezwolenie zaciągnięcia pożyczki na wykończenie tunelu przy stacji Marica. Pożyczkę tę otrzymają koleje od zarządu kopalń państwowych. Oczekiwane jest w związku z tem wykończenie już w roku przyszłym linii kolejowej Michajłowo — Rakowski, która przez połączenie Ruszczyku z Giurgiu skracca o kilkaset kilometrów drogę z Bukaresztu i Solji

do Konstantynopola, a tem samem skracca również drogę z Warszawy do Konstantynopola. Oprócz tego nowy odcinek jest etapem w ukończeniu najkrótszego połączenia kolejowego Bałtyku z morzem Egejskim, co nabiera jeszcze większego znaczenia wobec dojścia do porozumienia między Rumunją a Bułgariją w sprawie trajektu na Dunaju.

Polski okręt wojenny

ugrzął wśród lodów na północnym Bałtyku

Okręt polskiej marynarki wojennej O. R. P. „Smok“, znajdujący się w podróży ćwiczebnej po Bałtyku i w zatoce Botnickiej miał zawiąć zgodnie z pla-

nami podróży do portu w Haparandzie. Lody przeszkodziły mu. Okręt zakotwiczył w odległości 300 mtr. od miasta Ke-

Zegarmistrze fabrykują granaty karabinowe — fabryki broni produkują „termosy“

Sensacje prasy francuskiej o tajnych zbrojeniach w Niemczech

Dziennik „Republique“ ogłasza doniesienia na temat tajnych zbrojeń niemieckich. Według pisma, wszystkie większe zakłady zegarmistrzowskie w Niemczech otrzymały rzekomo od władz wojskowych zamówienia na dostawę

granatów karabinowych, oraz zapalników do granatów. Fabryka amunicji w Grüneberg niedaleko Oranienburga, na północ od Berlina, produkować ma pociski armatnie, kalibru 21 i 38 cm. Granaty te nazywane są podobno przez robotników „termosami“ (Thermosflaschen).

Według informacji, pochodzących rzekomo z bardzo wiarogodnego źródła, w ciągu roku 1934 wybudowano na terenie Rzeszy 86 lotnisk, wyposażonych we wszelkie nowoczesne urządzenia, oraz posiadających podziemne hangary. Cyfra powyższa obejmuje również lotniska nie oddane w chwili obecnej do użytku.

Naczelne dowództwo niemieckiego lotnictwa wojskowego, nie znajduje się — jak zapewnia „Republique“ — w rękach ministra lotnictwa Goeringa, lecz należeć ma do Ministerstwa Reichswery, dowódcą lotnictwa wojskowego ma być generał-majór Wilberg, zaś jego szefem sztabu pułk. Felmy.

W kilku wierszach

Donoszą, iż Litwini wydzierzawili na 99 lat teren, na którym nastąpiła katastrofa litewskiego samolotu „LITUANICA“. Jak wiadomo, po dokonaniu lotu transoceanicznego „Lituanica“ rozbiła się w Niemczech. Na miejscu katastrofy będzie wybudowany pomnik z granitu oraz ustawiony drewniany krzyż.

Według danych statystycznych od chwili powstania państwa w Czechosłowacji, skończyło **ŚMIERCIĄ SAMOBÓJCZĄ** ponad 60.000 osób. W roku ubiegłym liczba samobójstw wyniosła w Czechosłowacji 4.540, co stanowi około 2,25 proc. ogólnej liczby zgonów.

W ramach akcji rządu bawarskiego, zmierzającej do obniżenia cen artykułów spożywczych, obniżona została **CENA PIWA**, które uchodził w Bawarii za artykuł pierwszej potrzeby, o cztery fenigi na litrze.

Korespondent Havasa z Wiednia donosi, iż sąd przyśięgłych w Salzburgu skazał **NA KARĘ ŚMIERCI** trzech narodowych socjalistów, oskarżonych o bezprawne magazynowanie środków wybuchowych i przygotowywanie zamachów dynamitowych.

W kopalni węgla Gradanne koło Aix-en-Provence naskutek obsunięcia się ziemi w galerii podziemnej poniosło śmierć **3-ech GÓRNIKÓW**, wśród których znajduje się Polak Rudolf Strzyżowski.

Jeden z najwybitniejszych **GENERALÓW BULGARSKICH** Todorow, który szczególnie odznaczył się podczas wojny światowej, zmarł w wieku lat 75.

Ambasador polski w Watykanie Skrzyński wydał **NA CZĘŚĆ PRYMASA POLSKI** ks. kardynała Hlonda, przyjaciel, na które przybył m. in. kardynał sekretarz stanu Pacceli, kardynał Lega, kardynał Sincero, wielki mistrz Zakonu Maltańskiego książe Chigi, licznie przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, dworu papieskiego, sfer watykańskich oraz gubernator Watykanu.

Jak wiadomo w roku ubiegłym pojawiła się u północnych brzegów Norwegji **TAJEMNICZE SAMOLOTY**, niewiadomego pochodzenia, wysyłające niezrozumiałą sygnalizację. Obecnie wizyty te powtórzyły się. Zdaniem prasy są to samoloty japońskie, działające za pośrednictwem organizacji znajdujących się w Finlandji.

Na rzece Tymi (wyspa Sachalin) znaleziono wielkie zbiorowiska **MUSZEL PERŁOWYCH** na przestrzeni zgórą 100 km. Ilość skorupiaków, zawierających drobne perły dochodzi miejscami do 400 na metr kwadratowy.

Sowiecka ekspedycja robót podwodnych wydobyla z dna morskiego na morzu Berenta i sprowadziła do Archangielska **STATEK NORWESKI „HOWGLAND“**, który zatonał w r. ub. Jednocześnie z dna jeziora Onieskiego podniesiono statek „**SLUCK**“, zatopiony w r. 1919.

W dolinie San Fernando (Kalifornia) spadł **SAMOLOT PASAŻERSKI**. W katastrofie tej, która nastąpiła z przyczyn narazie niewyjaśnionych, poniosło śmierć 6 osób.

Ofiarą **TAJFUNU**, który szalał w czwartek w Mauban na Filipinach padło 200 osób. Na wyspie Luzon zginęło około 30 osób.

W nadesłanej do Marsylii korespondencji z Szanghaju znajduje się wiadomość, że wiele cennych przedmiotów wartości około **50 MILJONÓW DOLARÓW** chińskich zaginęło przy przewożeniu muzeum cesarskiego w Pekinie do Szanghaju, w czasie posuwania się wojsk japońskich ku dawnej stolicy. Policja poszukuje obecnie dyrektora muzeum oraz jego sekretarza.

Praca na terenach powodziowych wre

OKRES ROZPACZY I OTĘPIENIA MINĄŁ. — Z ZAWZIĘTOŚCIĄ WZIĘTO SIĘ DO PRACY. — GODNA PODZIWIU ENERGJA POLSKIEGO CHŁOPA. — WSZYSTKIE POLA SĄ JUŻ NIEMAL W CAŁOŚCI ZASIANE. — ODBUDOWA ZNISZCZONYCH ZAGRÓD. — GROMADZI SIĘ ZAPASY NA ZIMĘ. — OBUWIA I CIEPLEJ ODZIEŻY WCIAŻ BRAK. NAPRAWA ZNISZCZONYCH DRÓG I WAŁÓW. — ZA BARY Z LOSEM.

(Korespondencja własna)

Wśród mieszkańców terenów, nawiedzonych tegoroczną powodzią, po rozpaczy pierwszych dni i straszliwych stratach w gospodarstwie, polach i mieniu, nastąpiła reakcja. Gdy z początku powodzianie zgłaszali się do władz lub komitetów powodziowych, to z gromady ludzkiej wydierał się jeden płacz i jęk. Nieraz zdarzało się, że chłop, który przybył, by opowiedzieć o swym nieszczęściu, nie mógł ze siebie wydobyć słowa i uderzał w szloch. Ale wkrótce nastroj otępienia i rozpacz minął. Akcja pomocy poszła rażno i wzbudziła przekonanie, że zrujnowana ludność nie będzie pozostawiona sama sobie. Chłop, nieufny i stępiący wskutek nieszczęścia, przekonywał się, że i on sam i jego sąsiedzi i wsie okoliczne dostają przyrzeczoną żywność, paszę, budulec, że zajęto się dziećmi. To podniosło powodzian na duchu, to pozwoliło im patrzeć z otuchą w przyszłość.

Powodzianie z całą wytrwałością i z zawziętością wzięli się do naprawiania szkód i strat. Z niemniejszą zawziętością pilnują, by nie minęło ich nic z tego rozdawnictwa, jakie odbywa się na terenie ich gmin lub okręgów. Jest to często nawet zawiść i rywalizacja między sąsiadami, którzy wzajemnie wyliczają sobie każdy zalany skrawek roli i każdą koszulę, otrzymaną z komitetu przy rozdawnictwie odzieży.

Obserwując stosunki w powiecie mieleckim, tarnowskim, dąbrowskim, brzeskim, a więc w powiatach najbardziej zniszczonych przez długotrwały zalew, trwający przez 10—14 dni, musi się zauważyć, jak zbawienne są skutki akcji pomocy dla powodzian. Udzielając celowej i na niektórych odcinkach bardzo wydatnej pomocy w różnych formach, pobudzono powodzian do pracy, wydobyto z chłopów niebywale natężenie energii. Czując za sobą oparcie w akcji rządu i społeczeństwa, chłop zdecydował się do aktywnego boju o swą dolę i chce nie tylko przetrwać, ale odbić sobie i powetować, co się da, z poniesionych strat.

Jest rzeczą imponującą, wzruszającą i budzącą podziw, jak wiele zrobili powodzianie w ciągu paru miesięcy. Ludzie pracują bez wytchnienia, w ciężkich warunkach, źle odżywieni, źle odziani. Ale gdziekolwiek przejdzie, czy przejechać, przez nadwiślańskie i nad-dunajskie powiaty, wszędzie obsiano 80 do 95 proc. pól, zniszczonych zalewem. I wszędzie słyszy się jednogłośnie chór gospodarzy wiejskich, iż dostarczone na zasiewy zboża, oraz sadzeniaki kartoflane nasiona pasz, były w dobrych, nawet bardzo dobrych gatunkach, że było ich pod dostatkiem i wszędzie z wdzięcznością wspomina się o tych dostawach, pochodzących od rolników lubelskich, poznańskich czy pomorskich. Chłop-powodzianin czuje się już teraz spokojniejszy, że przyszły plon postawi go na nogi, że będzie mógł żyć, byle przetrwał do przyszłych zbiorów.

I to przetrwanie zapowiada mu się dziś jako tako. Prawie wszędzie na powiatach i gminach rozdano już żyto i ziemniaki do spożycia na okres miesięcy zimowych. Tu mniej, tam więcej, ale nieraz więcej, niż opiewają wyznaczone racje żywnościowe. Z tłuszczami, ze słoniną, z kaszami lub cukrem jest przeważnie kruczo i chłop będzie zimował o chudym garnku — ale bądź co bądź główne zapasy ma już w swej komórce i piwniczce. Ma też trochę opału, ma część bodaj paszy dla konia i krowy.

O odzież we wszystkich niemal gminach powodziowych idą wielkie prośby. Buty, ciepłe rzeczy dla dorosłych i dzieci, jeszcze nie nadeszły w dostatecznej ilości, lecz komitety wyciągają siły, by zdobyć ich jak najwięcej. Powodzianie widzą tę dobrą wolę i starania.

Zrujnowane chatupy i zburzone budynki przeważnie doprowadzono lub doprowadza się do stanu używalności przed zimą. Odbudowa w niektórych wsiach poczyniła imponujące postępy.

Często najwięcej zrobiono tam właśnie, gdzie było najwięcej zniszczenia. Widać tam, jak wielką mocą obdarzony jest nasz chłop, byle tylko umieć moc tę w nim pobudzić i wydobyć. A akcja pomocy dla powodzian dokonała tego cudu.

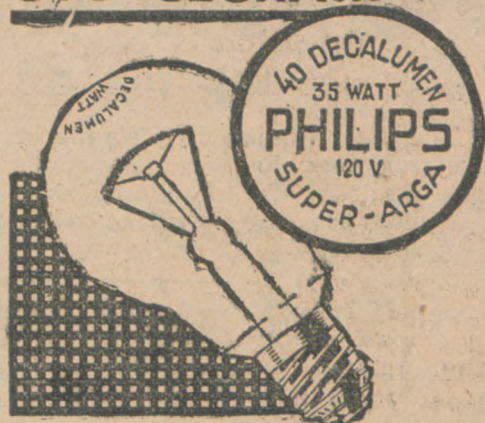
Zastosowanie metody odrabiania robocizną za dostarczone żyto i ziemniaki (w proporcji dwa dni za miesiąc dla rodziny) daje doskonale skutki dla wykonania robót publicznych. Już zasypiano lub kończy się zasypywanie wyrw w obwałowaniach rzek i w drogach. Przy robotach ziemnych widzi się zarówno mężczyzn, jak i kobiety.

Bezrolni mogą też przytem coś zarobić, nie mając czasu zajętego porządkowaniem własnych domów, i gospodarstwa. Zarobki są nieduże (1,50—2 zł dziennie) i częściowo wypłacane w naturze, żytem, lecz każda złotówka jest dziś na wsi ceniona na wagę złota. Dawno też nie widzieliśmy takiego ruchu przy porządkowaniu, naprawie dróg, mostów i wałów.

Tak więc akcja pomocy nie tylko dała materialne podstawy bytu, choćby najprymitywniejszego 100.000 ludzi w samym województwie krakowskim, lecz pobudziła siły moralne, godne uznania i podziwu.

Mielec, w listopadzie

O TO CECHA...

KTÓRA WSKAZUJE,

ŻE ŻARÓWKA PHILIPSA SUPER-ARGA, KTÓRA DAJE 40 DEKALUMENÓW ŚWIATŁA, ŻYWIWI ZALEDWIE 35 WATT PRĄDU

ŻĄDAJCIE TYLKO ŻARÓWEK

Super-Arga Super-Arlita
PHILIPSA
Z PODWÓJNĄ SPIRALĄ I

GŁOSY I ODGŁOSY.

Kłopoty wewnętrzne Francji

(t) Tragiczne zmagania się naszej sojuszniczki, Francji, balansującej dziś niebezpiecznie nad krawędzią przepaści w walce z hydrą przerostu parlamentaryzmu, z natury rzeczy bardzo uważnie obserwowane jest w Polsce, która przeszła już tę ciężką chorobę i przeszła ją zwycięsko.

„Gazeta Polska” pisze o wysiłkach uzdrowienia sytuacji, jakie podejmował bezskutecznie b. premier Doumergue:

„Dzieje gabinetu Doumergue'a wykazały, iż reprezentował on rozsądek i słuszość, reprezentował poglądy bardzo szerokich kół społecznych, reprezentował wreszcie nawet pewne konieczności dziejowe — lecz nie miał za sobą żadnej organizacji politycznej. Wypadki lutowe były rewoltą tłumów przeciw parlamentaryzmowi, — zapewne. Ale ten nas trójjmas nie ma form politycznych, w których mógłby się wyrazić i działać. I nie znalazł ich w żadnym z istniejących stronnictw, choć w każdym napewno są ludzie, którzy potrzebę reformy rozumieją.

Obnażenie tej prawdy — jest najbardziej uderzającą cechą upadku gabinetu Doumergue'a. Nie to jest niespodzianką, że parlament przeciwstawił się ukroczeniu swych praw, uszczupleniu swego wszechwładztwa. Ale to, — że w łonie parlamentu nie znalazło się ani jedno stronnictwo, któreby sprawę reformy uznało za swoją, któreby przelało choćby psychicznie zaczarowane koło, w jakim się obraca. Na rastające w społeczeństwie odczucie potrzeby zmiany ustroju jest napewno potężną siłą, którą można wpruć do swego wozu. Nie znalazł się nikt wśród kierowników organizacji politycznych, któryby zechciał tę „nieczystą siłę” wyzyskać. Doumergue okazał się zupełnie osamotniony. Między nim a milionami ludzi, którzy czuli i myśleli tak samo — zabrakło maszyny zmieniającej wspólne myśli na wspólne działanie: zabrakło organizacji”.

Uwagi swoje „Gazeta Polska” kończy temi słowami:

„Z przebiegu ostatnich wypadków we Francji wnosić można, iż sprawa głębszej reformy konstytucyjnej została zdjeta z porządku dziennego. Czy na długo? Tego nie sposób przewidzieć. Wszystkie oznaki zewnętrzne wskazują na to, że tak, że na długo. Ale są takie aparte sprawy, którym można wyprawić uroczysty pogrzeb z pompą pierwszej klasy, które można przywalić marmurowym nagrobkiem z łokciowym napisem — a przecież wylizają wcześniej czy później z mogiły. Aby widma nie straszły w kulturalnych izby deputowanych — jest potemu jeden sposób tylko; takie usprawnienie prac przy obecnym ustroju, aby zmiana jego podstaw nie była potrzebna, taka zmiana o b y c z a j ó w, aby nie trzeba było zmieniać k o n s t y t u c j i. Czy jest to możliwe? Zobaczymy”

V. M. R. O. kontynuuje swoją czarną robotę

Wykrycie spisku przeciw rządowi w Bułgarii

Donoszą z Sofji o wykryciu tam spisku przeciw rządowi premiera Georgiewa. Spisek organizowała znana macedońska organizacja V. M. R. O.

W Sofji i okolicy przeprowadzono liczne rewizje, w czasie których znaleziono u wielu spiskowców zapasy bomb, t. zw. piekielnych maszyn, materiału wybuchowego i amunicji. Dalsze śledztwo w toku.

Po tamtej stronie kordonu granicznego Uroczysty obchód Święta Niepodległości w Złotowie

Z okazji Święta Niepodległości odbyła się w Złotowie na Pomorzu pruskiem uroczysta akademja poświęcona z okazji obchodu stulecia „Pana Tadeusza”, w której udział wzięły organizacje młodzieży polskiej ze Złotowskiego. Akademja zorganizowana została przez Towarzystwo Nauczycieli szkół polskich ziemi złotowskiej, a program jej wypełniły poza przemówieniami deklamacje wyjątków

arcydzieła Mickiewiczowskiego, wykonane przez zespoły młodzieży, koncert skrzypcowy i śpiew chóru złotowskiego. Estrada była udekorowana bustem Mickiewicza, ustawionym wśród krzewów oraz godłem Polaków w Niemczech „Roldem”. Na akademji był obecny m. in. konsul polski z Piły dr. Drobnik oraz ks. patron dr. Domański, prezes Związku Polaków w Niemczech.

Zniżka ceny soli musi dotrzeć do konsumenta

Rozporządzeniem ministra skarbu obniżona została z dniem 6 bm. cena soli szarej jadalnej z 26 gr. na 1 kg na 22 gr. W związku z tem minister spraw wewnętrznych wystosował pismo okólne do wojewodów, polecając im zwrócić uwagi organom lustrującym sklepy detaliczne na tę obniżkę. Jednocześnie mają być wydane zarządzenia

w sprawie pociągnięcia do odpowiedzialności karno-skarbowej winnych pobierania wyższych cen za sól.

Ministerstwo spraw wewnętrznych zarządziło również, aby obecna cena soli jadalnej szarej uwidoczniła została dostatecznie we wszystkich detalicznych punktach sprzedaży na cennikach soli.

Ile kosztuje węgiel w Warszawie?

Czas uregulować tę sprawę także na Pomorzu

Zarząd miejski m. stoł. Warszawy, pragnąc jak najszybciej zrealizować życzenia rządu obniżenia cen węgla w handlu detalicznym, postanowił już z dniem 16 bm. obniżyć cennik węgla, sprzedawanego za pośrednictwem własnych składnic i punktów sprzedaży. Najlepszy gatunek węgla loco podwó-

rze, a mianowicie kostka I i II (pierwszy gatunek) sprzedawany będzie w Warszawie po 46 zł za tonę, orzech I-szy 44 zł, orzech II-gi 40 zł, orzech III-ci 37 zł, wreszcie miał 28 zł za tonę.

Szczęśliwa Warszawa! Kto się zajmie uregulowaniem cen węgla u nas, na Pomorzu?

Fałszywe pogłoski

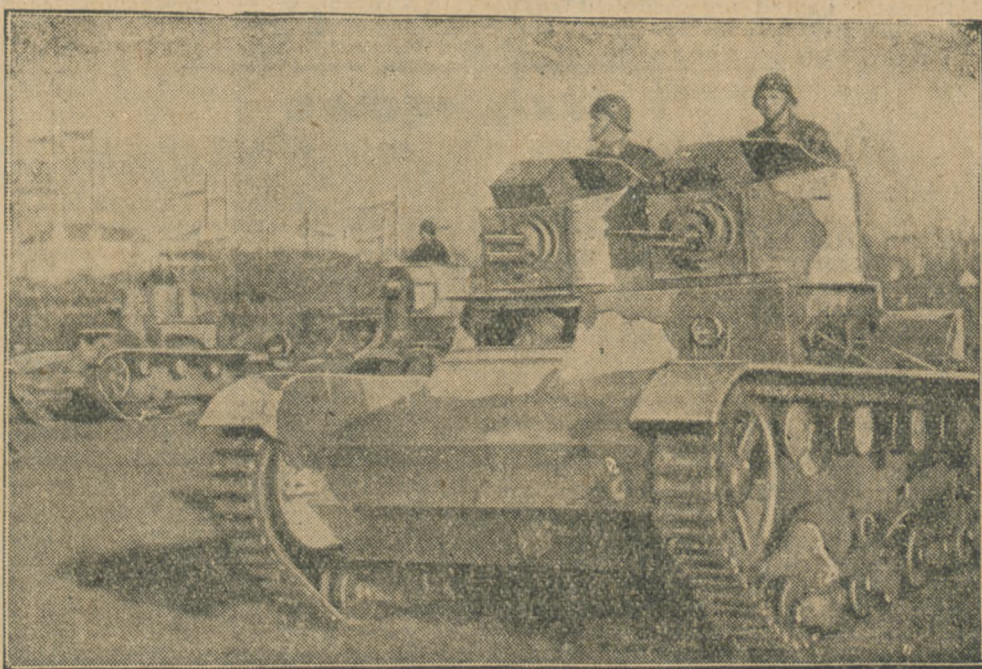
o zamiarze utworzenia Państwowego Banku Włociańskiego

W jednym z warszawskich dzienników popołudniowych ukazała się w sobotę wiadomość o rzekomo rozważanym przez czynniki rządowe projekcie utworzenia Państwowego Banku Włociańskiego.

Jak się dowiaduje Ajencja „Iskra”, w sferach

państwowych o projekcie tym nic nie jest wiadome, a łączenie z tym nieznanym bliżej projektem, czy z jego rzekomymi autorami osoby ministra przemysłu i handlu p. F. Rajchmana jest wymysłem pozbawionym wszelkiego sensu.

Z rewji na polu Mokotowskim w Warszawie w dniu 11 bm.

Defilada czolgow.

Pierwsze wagony motorowe na kolei kursują od soboty na szlaku Warszawa—Łódź

W sobotę 17 bm., odbyły się pierwsze przejazdy normalne wagonów motorowych pomiędzy Warszawą a Łodzią. Wagon te cieszą się wielką frekwencją publiczności, gdyż przebywają prze-

W 85 minut z Warszawy do Łodzi

W sobotę w godzinach rannych dworzec główny w Warszawie przedstawiał niecodzienny widok. W górnej części dworca, przylegającej do ulicy Chmielnej gromadziły się tłumy publiczności koło stojącego na szynach **długiego wagonu**, odbijającego się zarówno swymi kształtami zewnątrz nemi, jak i jasną farbą swojej zewnętrznej powłoki, od ciemnych stalowych węży stojących obok pociągów.

Pierwszy kurs wagonu motorowego.

Był to pierwszy wagon motorowy, uruchomiony na szlaku Warszawa — Łódź. Wyruszył on z dworca Warszawa główna o godz. 8 m. 16, zabierając w tę pierwszą podróż 30 pasażerów.

Pierwszym motorowym, który poprowadził wagon w pierwszej, normalnej podróży był p. Bolesław Kowalski, funkcję konduktora pełnił Bolesław Warzęchowski. Podróż do Łodzi na przestrzeni około 140 km trwała 1 godzinę 25 minut. O godz. 10,30 ten sam wagon wyruszył z Łodzi, zabierając około 60 pasażerów i drogę powrotną odbył również w 1 godzinę 25 minut, czyli przybył do celu podróży o 3 minuty za wcześnie.

Tłumy na stacjach.

Zarówno na stacji warszawskiej, jak i łódzkiej, wagonowi motorowemu przyglądały się tłumy ciekawych, budził on również sensację na wszystkich stacjach, gdzie się zresztą ani na chwilę nie zatrzymywał.

Jak jest urządzone wagon motorowy?

Ten wspaniały wehikuł, ważący 32 tony, obsługiwany jest przez 2 motory Diesla, które pracują jednocześnie. Obszerne i wygodne jego wnętrze ma 2 m. 30 cm wysokości. Nietylko siedzi się tutaj bardzo wygodnie, ale można z całą swobodą poruszać się podczas najszybszej nawet jazdy. W jednym końcu wagonu ukryto dyskretnie toaletę, w drugim jest jakby rodzaj fumoiru z zapasowymi siedzeniami, dzięki czemu bez trudu może się tutaj zmieścić nawet 86 osób.

Nawiasem należy dodać, że normalna kalkulacja rentowności wagonu motorowego przewiduje 35 pasażerów. Każdy następny pasażer jest dla kolei czystym zyskiem.

Wagon kosztuje powyżej 200 tysięcy złotych. Ponieważ obsługuje go tylko jeden motorowicz i jeden konduktor, ponieważ motor pędzony jest ropą i zużywa jej minimalne ilości, koszt eksploatacyjny są bardzo niskie.

Szybkość wagonu.

Dla rozwinięcia pełnej szybkości, która w praktyce może dojść do 140 km na godzinę, potrzeba, aby motory pracowały jednocześnie. Są to sześciocylindrowe silniki Diesla, z których każdy posiada siłę 150 koni. Każdej chwili jeden z motorów można wyłączyć i wówczas szybkość nie przekracza 75 km na godzinę.

Hamulce systemu Westinghousa są w stanie zatrzymać wagon motorowy w przeciągu dwudziestu kilku sekund.

Dzięki patentowanemu wózkowi posiada on podczas jazdy wielką spokojność. **Wagon idzie lepiej, niż najwspanialszy Pullman.** Jego stalowa konstrukcja oparta na mocnym spawaniu, obywa się bez nitów. Z tych wszystkich względów wagon motorowy mocny i stosunkowo dość ciężki, nie potrzebuje obawiać się katastrofy, tembardziej, że mknie on po tak idealnym torowisku, jakim są szyny kolejowe.

Wrażenia pierwszych pasażerów.

Jeden z pierwszych pasażerów wagonu motorowego tak opowiada swe wrażenia z podróży z Warszawy do Łodzi:

„Wyruszyliśmy z Dworca Głównego punktualnie o godzinie 8.16. Wagon motorowy posiada imponujący zryw i po kilku minutach mknie z szybkością, która dotych-

strzeń między Łodzią i Warszawą w czasie osiemdziesięciu kilku minut.

Cena biletu wagonem motorowym wynosi nieco więcej, niż cena biletu II klasy pociągiem osobowym.

czas dla przeciętnego pasażera była nieosiągalna.

Na poszczególnych odcinkach jedziemy ponad 120 km.

Szybkość wagonu motorowego nie wywołuje jednak żadnych przykrych uczuć.

Ten wagon silny, oparty mocno o ziemię i pozerający przestrzeń bez żadnych wstrząsów, budzi w nas bezmiar zaufania. Wrażenia jazdy nie różnią się właściwie niczym od jazdy pociągiem pośpiesznym. Tylko szybkość, z jaką mijamy poszczególne stacje, świadczy o tem, że posuwamy się naprzód w tempie dotąd niesłychanym.

O godzinie 9-tej mijamy Skierniewice, o godz. 9,30 przejeżdżamy przez Koluszki, a o godz. 9,41 jesteśmy już w Łodzi Fabrycznej, gdzie na nasz przyjazd oczekują tłumy publiczności.

Znajomi witając przyjezdnych, jak bohaterów niezwykłego wydarzenia”.

Żadnych zniżek.

W wagonie motorowym nie obowiązują żadne zniżki — z wyjątkiem przywilejów poselskich.

Bilet z Warszawy do Łodzi kosztuje w tej chwili 12 zł.

Min. Komunikacji żadnych ulg przy przejeździe wagonem motorowym nie udziela, wychodząc z założenia, że kto ma prawo do ulgi, ma do dyspozycji jeszcze kilka pociągów dziennie.

Warszawa — Gdańsk przez Prusy Wschodnie.

Z powodu uruchomienia tego pierwszego na polskich kolejach wagonu motorowego, prasa warszawska donosi, że dalsza motoryzacja innych odcinków kolejowych jest już w toku.

Prawdopodobnie już w lutym wagony motorowe wyruszą z Warszawy przez Prusy Wschodnie do Gdańska.

A więc niebawem będziemy jeździć Warszawa — Gdańsk w niespełna cztery godziny!

Przedstawiciele Komunalnych Kas Oszczędności Pomorza i Wielkopolski odbędą swój IV Zjazd w Toruniu

Z inicjatywy Komunalnego Związku Kredytowego w Poznaniu odbędzie się w Toruniu IV-ty Ogólny Zjazd Przedstawicieli Komunalnych Kas Oszczędności Ziem Zachodnich Rzeczypospolitej Polskiej.

Zjazd ten odbędzie się w dniu 6 grudnia b. r. w salach „Dworu Artusa“ i połączony będzie z uczczeniem 700-lecia miasta Torunia przez KKO. Wielkopolski i Pomorza. W przeddzień Zjazdu t. j. dnia 5 grudnia br. w godzinach wieczornych odbędzie się posiedzenie Komitetu Biura Zjazdu K. K. O. w sali posiedzeń Rady Miejskiej w Ratuszu.

Tegoroczny zjazd przedstawicieli Kom. Kas Oszczędności zgrupuje prócz reprezentantów wszystkich Kom. Kas Oszczędności, również przedstawicieli instytucji kredytowych-państwowych, a to ze względu na to, że Zjazd zajmować się będzie szeregami doniosłych rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej, mających poważne znaczenie dla ustroju i działalności Kom. Kas Oszczędności, a w szczególności rozporządzeniem o poprawie gospodarki i finansów Związków Samorządowych i rozporządzeniem o Komunalnych Kasach Oszczędności.

Przewidziany jest przyjazd około 250 delegatów.

Przy tej sposobności należy podkreślić poważne znaczenie Kom. Kas Oszczędności w życiu gospodarczym. Statystyka wykazuje na dzień 30 września 1934 r., że liczba kas na terenie Wojew. Poznańskiego i Pomorskiego wynosiła 114, z której to cyfry przypada na Wielkopolskę 74 kasy, a na Pomorze 40 kas; z ogólnej sumy 114 kas, przypada na kasy powiatowe 43, a miejskie 71. Ogólna suma wkładów oszczędnościowych wynosiła na dzień 30 września br. przeszło 133 milionów zł., z czego na Wojew. Pomorskie przypada przeszło 31 milionów złotych. Dwie toruńskie Komunalne Kasy Oszczędności mają wkładów oszczędnościowych cało złotych 5.800.000 — co wynosi 10 proc. wkładów złożonych we wszystkich kasach na Pomorzu.

Na podstawie tych kilku cyfr, można się przekonać, jaką poważną pozycję w życiu gospodarczym Państwa Polskiego zajmują właśnie Komunalne Kasy Oszczędności, które jako instytucje o bezpieczeństwie publicznym dają 100 proc. pewności swoim wierzycielom, a to z tego powodu, że za-

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i łamaniu w kościach, należy dbać o codzienne, regularne wypróbnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa**. Zalecana przez lekarzy.

Rejestracja księgowych w Polsce

W związku ze staraniami o wprowadzenie ustawy o ochronie zawodu księgowych, Związek Księgowych w Polsce pragnąc zebrać materiał dla ustalenia liczby osób, podpadających pod przyszłą ustawę, zwraca się do wszystkich księgowych (buchaltów) i ich pomocników, aby w dobre zrozumianym interesie własnym zechcieli podać swój adres do Centrali Związku (Warszawa, Złota 6) lub w jednym z jego oddziałów w Wilnie, w Lublinie, w Białymstoku, we Lwowie, w Gdyni, w Katowicach i w Bielsku.

Sprawa jest ważna i nie należy zwlekać ze zgłoszeniem.

DLA KAŻDEJ CERY
ODPOWIEDNI PUDER

ROŚLINNY, NIESZKODLIWY,
IDEALNIE PRZYLEGAJĄCY

PUDER

ABARID

„PERFECTION“

Sport i Kultura Fizyczna

Mistrzostwo piłkarskie Torunia niespodziewanie zdobywa B-klasowa „Jedność“

Na boisku miejskim w Toruniu zostały finałowe spotkania piłkarskie o nagrodę przechodnią prezydenta miasta i mistrzostwo Torunia, urządzone staraniem Miejskiego Komitetu P.W. i W.F.

O pierwsze i drugie miejsce walczyły drużyny WKS. Gryf (mistrz Pomorza) i B-klasowa drużyna K. S. Jedność I. Mecz zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Jedności w stosunku 1:0.

W pierwszej połowie gra toczyła się przeważnie na boisku Gryfu z przewagą K. S. Jedność, w drugiej połowie Jedność muruje bramkę i stara się utrzymać dotychczasowy wynik, co się w zupełności udaje.

O trzecie i czwarte miejsce walczyły drużyny K. S. Strzelec i TKS. 29. Zwyciężył TKS. 29 w stosunku 2:1 (1:0).

Rozdanie nagród przechodnich i dyplomów drużynom, które brały udział w turnieju piłkarskim, odbędzie się na pierwszym zebraniu Miejskiego Komitetu W. F. i P. W.

Mecze ligowe

Garbarnia — Podgórz 3:1

Kraków, 19. 11. (PAT). W rozgrywkach w meczu ligowym Garbarnia — Podgórz zwyciężyła Garbarnia w stosunku 3:1 (1:1). Wynik ten zdecydował o spadku Podgórza do klasy A.

Mecz miał przebieg dramatyczny. Podgórze starało się za wszelką cenę zwyciężyć. Początkowo wydawało się nawet, że Podgórz uda się to osiągnąć. Prowadzenie bowiem zdobył Koczwarą z rzutu karnego w 12-tej minucie. Przed przerwą jednak Walicki z Garbarni wyrównuje. Po przerwie w 25-tej minucie Walicki z przypadkowego strzału uzyskuje drugą bramkę dla Garbarni. Podgórze nie rezygnuje, ale jakby wszystko sprzyściło się na jego niekorzyść. Drugi rzut karny podyktowany przeciwko Garbarni Koczwarą przetrzeźwił, zaprzeczając w ten sposób możliwość wyrównania. W ostatniej minucie Koczwarą opuścił bramkę i wyszedł z boiska. Wówczas Riesner strzelił do pustej bramki, ustalając wynik dnia. O dramatycznym przebiegu wal-

ki świadczy stosunek rogów 8:4 dla Podgórza. Sędziował p. Kurzweil.

Cracovia — Polonia 5:0.

Kraków, 19. 11. (PAT). Drugi mecz o mistrzostwo Ligi, rozegrany w Krakowie między Cracovią a Polonią zakończył się zdecydowanym zwycięstwem Cracovii w stosunku 5:0 (1:0). Gra toczy się w szybkim tempie. Bramki strzeliłi Krucezek 1 i Kosok 4. Warto podkreślić, że w pewnej chwili, gdy sędzia podyktował zresztą niesłusznie rzut karny, na korzyść Cracovii Kosok umyślnie strzelił w aut. Dzięki powyższemu zwycięstwu Cracovią zdobyła wicemistrzostwo Polski. Widzów 4.500.

Wisła — Warta 2:1.

Poznań, 19. 11. (PAT). W meczu ligowym Wisła pokonała Wartę w stosunku 2:1 (1:1). W pierwszej połowie lekko przeważała Warta, dla której bramki zdobył Szerfke. W pół godziny później wyrównał Balcer. W drugiej połowie gra Wisły jest lepsza. Gra odbywa się spokojnie. Decydującą o zwycięstwie bramkę zdobył Kopeć.

Legja — Warszawianka 4:0.

Warszawa, 19. 11. (PAT). Rozegrano tu ostatni mecz o mistrzostwo Ligi między drugą Legią i Warszawianką. Zwyciężyła zdecydowanie Legja w stosunku 4:0 (2:0). Przez cały czas meczu zaznaczyła się silna przewaga wojskowych. Warszawianka grała bardzo słabo, bez ambicji i woli zwycięstwa. Zawody prowadził p. Sznajder. Widzów 2.500.

LKS — Pogoń 2:1.

Łódź, 19. 11. (PAT). W Łodzi mecz ligowy LKS — Pogoń zakończył się niespodziewanym zwycięstwem LKS w stosunku 2:1 (1:0). Obie drużyny grały ostro i brutalnie, tak, że odnosiło się wrażenie, iż odbywa się właściwie polowanie na kości przeciwnika. Kilku graczy zostało kontuzjowanych. Sędzia Brzeziński z Poznania nie umiał sobie poradzić z drużynami ani utrzymać graczy w korbach. Na trybunach około 500 osób.

Śląsk zakwalifikował się do finału rozgrywek o wejście do Ligi.

Katowice, 19. 11. (PAT). W Świętochłowicach odbył się rewanżowy półfinałowy mecz o wejście do Ligi między Reverą ze Stanisławowa a drużyną Śląsk. Zwyciężył Śląsk 5:0 (1:0). Śląsk był conajmniej o 2 klasy lepszy od swojego przeciwnika. Sędziował p. Lustgarten. Widzów 4.000.

Dzięki zwycięstwu Śląsk zakwalifikował się do finału w rozgrywkach o wejście do Ligi, w którym spotka się z Naprzodem z Lipin i wileńskim Śmigłym.

Ruch łatwo pokonał reprezentację marynarki wojennej 8:3.

Katowice, 19. 11. (PAT). W Wielkich Hajdukach mistrz Polski Ruch pokonał reprezentację marynarki wojennej w stosunku 8:3 (3:2). Ruch wygrał łatwo i bez wysiłku.

Dzień w Toruniu

wtorek
20
listopada

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek: Elżbiety kr. — Wtorek: Feliksa Wal.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY.

Rano chmurno i mglisto. W ciągu dnia pogoda o zachmurzeniu zmiennym z możliwością przelotnych opadów zwłaszcza w dzielnicach północnych. Nieco chłodniej. Słabe bądź umiarkowane wiatry zachodnie i północno-zachodnie.

NOCNY DYŻUR APTEK.

Do środy 21 bm. włącznie dyżurują w śródmieściu Apteka Pod Orłem, Staromiejski Rynek; na Bydgoskim Przedmieściu — Apteka Św. Anny, ulica Mickiewicza 98 (od godz. 22 do rana); na Mokrem — Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki (od godz. 22 do rana).

TEATR ZIEMI POMORSKIEJ

— 19 bm. — nieczynny.
— 20 bm. — nieczynny.

REPERTUAR KIN

MARS — „Koci pazur”.
SWIATOWID — „Zyd wieczny tułacz”.
COHCO — „Bohater z Rio Grande” i „Dzielni wojacy”.
ARJA — „Biała lilja” i „Niewidzialny człowiek”.
LIRA — „Pat i Patachon jako kompozytorzy”.

Informator dla przyjezdnych

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej kuchni na Pomorzu. — Dancing.
ŚNIADALNIA MARJAN KOPLINSKI, Szeroka 25 poleca przyjezdny pp. urzędnikom, wojskowym smaczne obfite śniadania, obiady, kolacje. Specjalność flaki, nogi, pekiółka z grochem.

Hotel Trzy Korony poleca pokoje po cenach już od zł 3,50. Dancing — kabaret — występy pierwszorzędnych sił. Ceny przystępne

Najlepsza okazja kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filja Toruń, Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter, lemoniady, woda sodowa.
B. Hozakowski, ul. Mostowa 28 tel. 45 — Najlepsza i najtańsza Herbata — Nasiona — Cebulki kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny, Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i bandażysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16. Telefon 574. Dostawa dla Kas Chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Bezkonkurencyjna nowo-otwarta firma galanterij i resztek. Specjalność trykoty łódzkie. Stary Rynek 29, Zawacki i Luniewicz.
Schwengrub Radio, Toruń, Łazienna 17, tel. 626. Radjoodbiorniki, głośniki najnowszych typów po rewelacyjnych cenach.

Najlepsze obiady z trzech dań 90 gr.

Gorące zakąski a 60 gr.
Flaki po warszawsku 75 gr.

8853 poleca
KANTOROWICZ
Toruń, Szeroka 18.

Z miasta

— **Osobiste.** P. dyrektor Józef Brzeski, skarbnik zarządu oddziału Pomorskiego Związku Harcerstwa Polskiego w Toruniu otrzymał srebrny krzyż za pracę położoną na polu harcerstwa pomorskiego. Równocześnie podharcmistrz Chorażwi Pomorskiej p. Alfons Tadajewski, rozkazem naczelnictwa Z. H. P. otrzymał odznakę „Za uratowanie życia”.

— **Bezpłatne zakładanie telefonów.** Do dnia 30 kwietnia 1935 r. Zarząd Poczty i Telegrafów zakłada wszystkim nowozgłaszającym się abonentom aparaty telefoniczne darmo w strefie I-ej, a po zniesionej cenie i rozłożeniu opłat wstępnych i instalacyjnych na raty w strefie II-ej, tj. w odległości ponad 2 km od centrali. — Stała opłata abonamentowa wynosi zł 13 miesięcznie.

— **Poszukuje się wolnych pokoi 1, 2 lub 3-osobowych ze śniadaniem na dzień 29 i 30 listopada oraz 1 grudnia w mieszkaniach prywatnych.** Zgłoszenia należy kierować do administracji „Dnia Pomorskiego” pod „Zjazd”.

— **Zwracamy uwagę naszym Czytelnikom** na okno wystawowe miejskiej filii naszej administracji, w którym rozpoczęliśmy wywieszanie najaktualniejszych zdjęć fotograficznych z całego świata, w ten sposób dając możliwość szerokiej publiczności naczynego zaznajamiania się z światowym przebiegiem wydarzeń.

— **Zebrańcie okręgu pomorskiego Polskiego Białego Krzyża** odbyło się w niedzielę, w godzinach popołudniowych, w Domu Żołnierza przy ulicy Wola Zamkowa w Toruniu. Sprawozdanie z przebiegu obrad podamy w jednym z najbliższych numerów naszego pisma.

— **Nadzwyczajne koncerty czwartkowe** jakie od pewnego czasu są urządzone w kawiarni, restauracji „Adria”, dzięki swemu urozmaiconemu charakterowi i umiejętnej mu doborowi utworów pod kierownictwem rutynowanego kapelmistrza p. Edmunda Kamińskiego, cieszą się wśród bywalców kawiarnianych, a w szczególności miłośników dobrej muzyki wielkim powodzeniem. Mimo znacznych kosztów związanych z taką imprezą ceny potraw i napojów normalne. Po koncercie codziennie dancing.

Wystawa Przeciwołotniczo-gazowa w auli gimnazjum im. Kopernika

Wczoraj, t. j. dnia 18 listopada o godz. 11-ej w auli Państwowego Gimnazjum im. M. Kopernika odbyło się uroczyste otwarcie Wystawy Przeciwołotniczo-gazowej, urządzonej staraniem Obwodu Miejskiego LOPP.

Otwarcia wystawy dokonał z ramienia Obwodu p. Prezydent Miasta Antoni Bolt, w obecności Prezesa Okręgu Wojewódzkiego LOPP p. Wicewojewody Starzyńskiego, Prezesa Obwodu Miejskiego, inż. Kroenitz, Komendanta Garnizonu p. generała Maxymowicza-Raczyńskiego, przedstawicieli Dykcji Kolejowej, Szkolnictwa, Polskiego Czerwonego Krzyża, społeczeństwa i obywatelstwa.

Na wystawie tej oprócz stoiska pomorskiego, poprzednio wystawionego na Wszelkiej Wystawie w Katowicach, widzimy cały szereg innych stoisk jak: 1 Batalionu Balonowego, Dykcji Okręgowej Kolei, kpt. Caisa z 8 Składnicy Uzbrojenia, Zakła-

dów Wodociągów i Kanalizacji, 4 Pułku Lotniczego, Polskiego Czerwonego Krzyża i stoisko Księgarni Toruńskiej p. Markiewicza. Ekspozycje zostały rozmieszczone bardzo pomyslowo, co należy zawdzięczyć organizatorom wystawy pp.: Strobłowi, Karłowiczowi, Putzowi i Gerhardtowi. Również bardzo pomyslowo zostało urządzone stoisko Polskiego Czerwonego Krzyża przez st. inż. Kołodziejskiego, pod osobistym nadzorem mjr. Dr. Jochelsona.

Ze względu na b. ciekawe ekspozycje, znajdujące się na wystawie, ze swej strony zachęcamy do jaknajliczniejszego zwiedzenia wystawy przez społeczeństwo i obywatelstwo m. Torunia. W ciągu tygodnia swego trwania wystawa będzie zwiedzana przez wszystkie szkoły i formacje wojskowe.

Wstęp na wystawę jest bezpłatny. Wystawa czynna codziennie od 8-mej do 20-tej.

Uroczyste pożegnanie p. starosty Rogowskiego

W sobotę, w godzinach wieczornych, w salach Dworu Artusa, odbyło się uroczyste pożegnanie toruńskiego starosty grodzkiego i powiatowego, p. Rogowskiego, przeniesionego na analogiczne stanowisko do Częstochowy. W pożegnaniu tem wzięli m. in. udział pp.: Wojewoda Pomorski Kirtiklis, gen. dyw. Prich, gen. bryg. Maxymowicz-Raczyński, Wicewojewoda Pomorski Starzyński, komendant miasta ppłk. Matzenauer, komendant wojewódzki P. P. insp. Olszański, wiceprezydent miasta p. Bała, oraz zgórą 150 osób, przedstawicieli społeczeństwa miasta i powiatu toruńskiego.

Przybyłych p. starostę Rogowskiego z małżonką powitała orkiestra przy wejściu na salę fanfarą. W kilka chwil później tony „Pierwszej Brygady” oznajmiły, że na uroczystość przybył Pan Wojewoda Pomorski.

W czasie bankietu wygłoszono szereg przemówień i toastów, zgodnie podnosząc zasługi p. starosty Rogowskiego, położone przez niego w Toruniu oraz zalety Jego charakteru, jednające Mu powszechny szacunek i gorącą sympatię. Życzono Mu, aby na nowym posterunku pracował z równym powodzeniem, jak w Toruniu. M. in. przemawiali p. Adamczyk, naczelnik K. K. O. pow. toruńskiego, który wręczył staroście Rogowskiemu wspaniałe, oprawne w skórę album z fotografiami z jego prac na terenie powiatu, oraz odznakę i dyplom członka honorowego Powiatowego Tow.

Rolniczego w Toruniu, p. wicestarosta Kowalski, p. Staniewski, burmistrz m. Podgórze, ks. prałat Szydzik z Chelmży, p. kpt. Socha-Paprocki, p. Dąbrowski w imieniu Związku Inwalidów Wojskowych, wiceprezydent miasta Torunia p. Bała, naczelny redaktor naszego pisma p. Tetzlaff i in.

W prostych i mocnych słowach pożegnał starostę Rogowskiego p. Wojewoda Kirtiklis, oświadczając, że żegna go jak żołnierza Marszałka Piłsudskiego powinien żegnać innego żołnierza, odchodzącego na wyznaczony mu posterunek. Podnosi Pan Wojewoda zasługi starosty Rogowskiego i życzy mu takich samych rezultatów na nowym stanowisku.

Na przemówienia te odpowiedział p. starosta Rogowski, dziękując serdecznie

Wsie powiatu toruńskiego żegnają swego starostę

W dniu wczorajszym odbyło się kilka miłych i wzruszających uroczystości po wsiach powiatu toruńskiego, ludność których pragnęła w sposób jak najserdeczniejszy pożegnać swego odchodzącego na inny posterunek starostę, p. Bazylego Rogowskiego.

Uroczystości pożegnalne urządzone w Złotorji, Rubinkowie i Lubiczu. W godzinach przedpołudniowych p. starosta Rogowski udał się na zaproszenie miejscowej ludności do wsi Rubinkowa i Złotorji. W Rubinkowie przy nowobudującym się gmachu szkolnym, który powstał dzięki inicjatywie p. starosty,

za objawy życzliwości i sympatii. Jako karny żołnierz Marszałka Piłsudskiego będzie pracował z równym zapałem i oddaniem się na każdym posterunku, na który powołany zostanie. Odchodząc z Torunia, prosi, aby następcę jego, p. starostę Skórewicza, przyjęto w powiecie tem samym sercem, jakim obecnie się żegna jego. Na zakończenie wznosi okrzyk na cześć Rzeczypospolitej, Jej Prezydenta i Marszałka Piłsudskiego, podchwycony entuzjastycznie przez obecnych.

P. starosta Rogowski w czasie swego 2-letniego urzędowania w Toruniu podbił sobie serca wszystkich, którzy go bliżej poznali. Niechaj będzie wolno i nam na tem miejscu raz jeszcze złożyć Mu szczerze i serdeczne życzenia powodzenia na nowym posterunku.

W Złotorji przed kościołem zebrała się ludność okolicznych wsi, która zgromadziła przybywającemu p. staroście żywiolową owację. W imieniu zebranych żegnali p. starostę miejscowy ks. proboszcz i wójt Cieszyński.

W godzinach popołudniowych p. starosta Rogowski udał się do Lubicza, gdzie w sali p. Liedtkego urządzone na jego cześć specjalną wieczornicę, połączone z produkcjami dramatów szkolnej. Niezwykle wzruszające były scenki żegnania p. starosty przez małe dzieci, które wręczyły mu w upominku wiązanki kwiatów. W imieniu ludności przemówienia wygłosili pp. wójt Olszewski oraz ks. prob. Klin, którzy zgodnie podkreślili zasługi, położone przez p. Starostę na terenie powiatu oraz niezwykłą jego dbałość o los najbiedniejszych. Na przemówienia te odpowiedział krótko p. starosta Rogowski, wyrażając nadzieję, że powiat toruński nadal będzie kroczył po drodze pomyślnego rozwoju. Na cześć p. starosty wzniesiono liczne okrzyki.

Uchwałą Rady Miejskiej m. Podgórze za dn. 2 bm. nadano p. star. Rogowskiemu obywatelstwo honorowe miasta Podgórze.

Starosta Skórewicz dziś obejmie urządowanie

Wczoraj przybył do Torunia nowomianowany starosta powiatowy i grodzki p. Ludomir Skórewicz. P. starosta Skórewicz dziś obejmuje urządowanie.

Chojnice

— **Komisja dla rejestracji pojazdów mechanicznych** Łódzie urzędowała w dniu 19 bm. w Chojnicach od godz. 12 dla ciężarowych pojazdów zarobkowych i autobusów, a od godziny 14.30 dla dorożek samochodowych, motocykli i samochodów prywatnych w dniu 20 bm. od godz. 7—8 dla pojazdów prywatnych, od godz. 10 dla ciężarowych pojazdów zarobkowych i autobusów i od godziny 14.30 dla pojazdów prywatnych i motocykli. Do egzaminu na kierowców mogą się zgłosić tylko ci kandydaci, którzy otrzymali zezwolenie.

„Król złodziei toruńskich” Aleksy Leier w roli warjata

W ub. piątek przed wydziałem karnym Sądu Okręgowego w Toruniu miała się odbyć rozprawa karna przeciwko znanemu „królowi złodziei toruńskich” Aleksandrowi Leierowi oraz Rudolfowi Jancewowi i towarzyszącemu, oskarżonym o dokonanie całego szeregu śmiałych włamań w okresie od lutego do 18 kwietnia br.

Leier, po swej głośnej ucieczce z kancelarii sędziego śledczego w Toruniu został przytrzymany na gorącym uczynku kradzieży w Zgierzu, a następnie osadzony w

więzieniu w Łodzi, skąd został przetransportowany na rozprawę sądową do Torunia.

Zaraz na wstępie rozprawy Leier zaczął symulować umysłowo-chorego, bełkotząc niewyraźne słowa. Wobec tego Sąd, na wniosek prokuratora, przerwał rozprawę celem oddania Leiera pod obserwację lekarzy-psychiatrów.

Wspólnika Jancewa zwolniono z aresztu śledczego, oddając go pod dozór policyjny. Nowa rozprawa przeciwko Leierowi zostanie wyznaczona w najbliższych tygodniach.

KINO „LIRA”

Najnowszy, najweselszy, jedyny w tym sezonie 100 proc. dźwiękowy

Pat i Patachon

Jako kompozytorzy

Niewidziane dotychczas triki i kawały! Kapitalne pomysły! Koncert gry najweselszych królów humoru **Pat i Patachona** NADPROGRAM na scenie: **BEN-ALI** i słynne medium jasnowidzące **TAMARA**, udzielają odpowiedzi P. T. Publiczności na zadane pytania.

Początek 5, 7 i 9. W niedzielę i święta 3, 5, 7 i 9

Na białym czworoboku

Lira — „Pat i Patachon jako kompozytorzy”

Filmy z Pat i Patachonem mają swoich zwolenników i ustaloną opinię. Wiadomo zgóry czego się można po nich spodziewać. Niezły scenarzysta, trochę tańca, trochę śpiewu, jakaś kłiwia historia z piękną dziewczyną oraz dużo niewybrednego humoru.

Tym razem spotkała nas pewna niespodzianka, mianowicie Pat jest wciąż ten sam, wysoki chudy, z długim cienkim wąsem. Ma-

ły Patachon natomiast zmienił się ogromnie — zmierzniał, nos mu się zaostrzył, słowem zaryzykujemy twierdzenie, że nie jest to już wcale popularny komik, tylko zupełnie inny aktor, występujący pod tym samym pseudonimem.

Mars — „Koci pazur”

Filmy z Harold Lloydem pojawiają się nader rzadko, ale też nie znać na nich nigdy pospiesznej, tandetnej roboty. Scenarzysta jest zawsze pomyslowy, dowcipny — w dobrym gatunku, obsada ról — staranna. Przyczem każdy nowy obraz jest raczej lepszy od poprzedniego, — a to już wiele zna czy.

„Koci pazur” jest satyrą na stosunki amerykańskie. Młody chłopak, syn misjonarza z zapadłej dziury chińskiej, stanowi pozornie typ dobrodusznego niedołągi. Przybywa do Stanów i tam odrazu zostaje wciągnięty w wir walki wyborczej. Chcąc zrobić posłuszne narzędzie klikli. Warto zobaczyć, czem się to wszystko kończy. Mamy tu wiele zabawnych scen. M. in. pokazano w doskonałych skrótach, w jaki sposób zdobywa się w Ameryce sympatię tłumu. Dla amatorów silnych wrażeń nie brak pod koniec makabrycznych efektów w podziemnych stajniach dzielnicy chińskiej.

Nadprogram występy taneczno-akrobacyjne, przyczem na czoło wykonawców wysuwa się kilkuletnia dziewczynka, bardzo miła i zręczna. (Mar.)

Z całego kraju

Poznań

WIĘZIEŃ CHCIAŁ ZABIĆ DOZORCĘ.

Sąd Okręgowy w Poznaniu skazał niejakiego Piwonę, odsiadującego karę we Wronkach na 2 lata więzienia za usiłowanie zabójstwa strażnika więziennego Mikulaka. W czasie wychodzenia więźniów z próby orkiestry Piwonę doskoczył do Mikulaka i uderzył go młotkiem w skroń. Przy przesłuchaniu Piwonę oświadczył, że chciał zabić Mikulaka, ponieważ niewinnie siedzi przez niego w więzieniu.

BANDA PRZEMYTNIKÓW SACHARYNY POD GRADEM KUL.

W pobliżu wioski Bolestawice w pow. kępińskim straż graniczna spostrzegłszy uciekającą bandę przemytników zasypała ich strzałami. Jeden z przemytników padł trupem na miejscu. Przemytnicy szmuglowali sacharynę.

Chorzów

SAMOBÓJCA ROZSZARPANY DYNAMIEM.

W kopalni Szarlej Białej w Brzezincach popełniony został niezwykle zamach samobójczy. 40-letni rębacz Waloszczyk sporządził nabój dynamitowy, poczem podpalił go. Nastąpiła eksplozja, wskutek której Waloszczyk został rozszarpany na kawałki.

Kraków

WŁAMYWACZE GRASUJĄ W GMACHU SĄDOWYM.

W Krakowie dokonano włamania do sali licytacyjnej Sądu Grodzkiego przy ul. Św. Jana. Sprawcy rozpruli kasę ogniotrwałą i skradli około 2.600 zł., w czym 1.000 zł. w bilonie depozytów sądowych. Niewykryci dotychczas sprawcy dostali się do budynku Sądu przed zamknięciem bramy, a następnie otworzyli drzwi kancelarii na I piętrze, wybili otwór w suficie i przy pomocy liny dostali się na parter. Władze śledcze prowadzą energiczne dochodzenia.

12-ty ogólnopolski jarmark nasienny

W dniu 30 listopada i 1 grudnia r. odbędzie się w Warszawie przy ulicy Kopernika 30 doroczny XII Ogólnopolski Jarmark Nasienny.

Jarmark ten obejmuje następujące działy: nasion zbożowych, nasion pastewno-okopowych, przemysłowych, warzywnych, kwiatowych, leśnych oraz drzew, ziemniaków, oraz specjalny dział jęczmienia browarnego, siewnego i handlowego, ponadto dział wyrobów lnianych dla celów rolniczych.

W jarmarku biorą udział producenci z całej Polski, właściciele firm nasiennych oraz nabywcy zagraniczni. Zgłoszenia przyjmują i informację udziela Komitet jarmarku, ul. Kopernika 30.

Pogrzeb ś. p. gen. Dobrodzickiego

W ub. sobotę o godz. 11 rano z kościoła garnizonowego odbył się pogrzeb ś. p. Jerzego Dobrodzickiego, generała brygady, dowódcy O. K. II w Lublinie. W żałobnych uroczystościach oprócz rodziny zmarłego wzięli udział dowódcy poszczególnych korpusów, delegacje korpusu oficerskiego ze wszystkich oddziałów wojskowych O. K. Warszawa, delegacje oddziałów wojskowych O. K. II Lublin oraz tych pułków, w których walczył lub był dowódcą ś. p. gen. Dobrodzicki. Przybyła licznie generalicja. Nabożeństwo żałobne w kościele garnizonowym odprawił J. E. ks. biskup Gawlina.

Po nabożeństwie trumnę ze zwłokami ś. p. gen. Dobrodzickiego ponieśli na barkach generałowie, ustawiając ją na lawecie, poczem uformował się kondukt żałobny, który ruszył na cmentarz wojskowy na Powązkach. Honory wojskowe oddały ś. p. gen. bryg. Jerzemu Dobrodzickiemu oddziały wojskowe pod dowództwem gen. Bończy-Uzdowskiego.

Na cmentarzu wojskowym na Powązkach nad otwartą mogiłą wygłosili przemówienia proboszcz wojskowy z Lublina ks. Nowak, gen. Knoll, szef sztabu O. K. II płk. dypl. Engel-Rugis, gen. Galica i inni.

Trumnę ze zwłokami gen. Dobrodzickiego przy dźwiękach marszu generalskiego a następnie I-ej Brygady złożono do grobu, który pokryły liczne wieńce. M. in. złożono wieńce od p. Marszałka Piłsudskiego.

Oszukańcza impreza „Loterji Turystycznej”

Grupa oszustów podszywająca się pod ogólnopolski Komitet pomocy ofiarom powodzi rozlepiła po Warszawie i w innych miastach, plakaty, zawiadamiające o zorganizowaniu pierwszej polskiej wielkiej loterii turystycznej. Plakat zawierał szczegóły tej loterii, m. in. bilet kosztować miał 20 złotych, liczba losów wynosiła 200 tysięcy. Ciągnięcie zapowiadano na r. 1935. Szajka oszustów obiecywała wyjazdy do Paryża, Londynu, Rzymu, Berlina etc. Plakat nie zawierał naturalnie żadnego adresu.

Jak się dowiadujemy, ogólnopolski Komitet pomocy ofiarom powodzi żadnej loterii nie urządza i nikomu nie udzielił zezwolenia na urządzenie podobnej imprezy, wobec czego ma się tu do czynienia z niewykrytą dotychczas szajką oszustów.

Mamusiu! spierzchny mi łapki... Kup mi Glycerijell, Antiba!

Alkoholizm - beznadziejne warunki materialne - nieporozumienia małżeńskie to główne przyczyny samobójstw w Polsce

Na podstawie zeznań samobójców, o ile one były, na podstawie zeznań świadków, z listów pozostawionych przez denatów, — zebrali ostatnio szereg interesujących danych o samobójstwach w Polsce dr. W. Grzywo-Dąbrowski i St. Manzarowski.

Samobójcy nie są skłonni do zwierzeń. Według statystyki tylko 13 procent samobójców pozostawia listy. Zapewne ważną rolę odgrywa tu czystość, czy zupełny analfabetyzm, który nie pozwala samobójcom na opisanie przyczyn powodów czynu rozpacz, z drugiej zaś strony przynębianie tych ludzi dochodzi do tak wysokiego stopnia, iż nie mają oni już dość energii, by oświetlić te motywy, jakie skłoniły ich do decyzji rozstania się z życiem.

Operując się na pobieżnych danych, czerpanych z prasy, wzrost samobójstw w ostatnich czasach ma jako to głównie niemożność dostosowania się do warunków istniejących oraz pogarszające się warunki ma-

terjalne. Odgrywa tu dużą rolę — beznadziejność, utrata wiary w możliwość lepszego jutra.

W ostatnio ogłoszonej statystyce kobiety najliczniej popełniają samobójstwa między 15—25 roku życia, mężczyźni — między 20—30 rokiem. Czyli ludzie młodzi. Ludzie, którzy poczuli życie w wolnej Polsce, którzy nie znali dawnej niewoli. Tu tkwi groźna położenia zmuszająca do myślenia o obronie tych sił, jakie tkwią w ludności kraju.

Należy jeszcze podkreślić, że ważnym hamulcem podtrzymującym nawet ludzi w bardzo ciężkich warunkach, jest czynnik religijny. Procentowo, jeśli uwzględnimy statystyki szeregu krajów, najmniej samobójstw mamy wśród ludu katolickiego. Ten sam objaw mamy wśród Żydów-ortodoksów z ghetta. Najwięcej samobójstw jest natomiast wśród bezwyznaniowców i ludzi obojętnych w sprawie religii.

W przyczynach samobójstw w Polsce

na pierwszym miejscu — stwierdził dr. W. Grzywo-Dąbrowski — u mężczyzn to psychopatologiczne (depresja, choroby psychiczne, alkoholizm), na drugim — warunki ekonomiczne, na trzecim — to psychologiczne (nieporozumienia małżeńskie, zdenerwowanie itd.).

U kobiet — pierwsze miejsce zajmują przyczyny psychologiczne, jak nieporozumienia małżeńskie i rodzinne, uczucie wstydu itd. Na drugim — to erotyczne, na trzecim — stany psychopatologiczne, na czwartym — warunki ekonomiczne.

Autorzy podkreślają poważną rolę alkoholu w aktach samobójczych. Spostreżenie to jest całkowicie zgodne z dzisiejszym stanem wiedzy o skutkach alkoholizmu, dawno już bowiem stwierdzono, iż alkohol sprzyja wszelkim czynom antyspołecznym, a wśród nich samobójstwom.

Dnia 16 listopada 1934 r., zasnął w Bogu zaopatrzone Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz kochany tatuś ś. p.

Klemens Józef Antoni Schachta

asystent Dyr. Okr. Kolei Państw. w Toruniu

O czym donosi w smutku pograżona

żona z dziećmi

Pogrzeb odbędzie się dnia 19 b. m. o godz. 14.30, z domu żałoby w Toruniu, przy ulicy Mickiewicza 50.

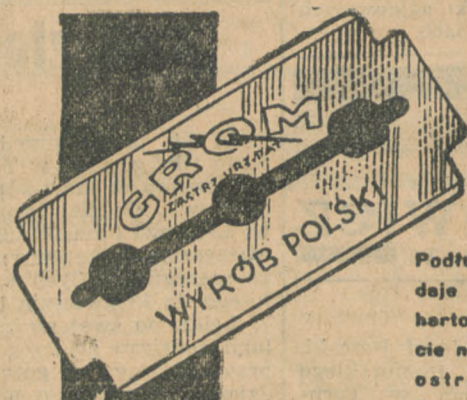
FUTRA

Toruń, Nowy Rynek 11

Najnowsze fasony najwytworniejszych modeli paryskich futer wykonują fachowo oraz przerabiam z własnych oraz powierzonych skór **po cenach najniższych.** Prosimy przyjąć się przekonać!! 8350

Szpagaty

przedzie wszelkiego rodzaju najtaniej w składzie skór **Zygmunt Balcerowicz,** Toruń, ulica Żeglarska 21. (8031)

Podłużny wyróż w noszarkach daje możliwość twardszego szarptowania ostrza — w rezultacie nożyki GROM są bardziej ostre, trwałe i nietamliwe. Gość łagodnie i dokładnie.

25 GR
GROM
NOŻYKI DO GOLENIA

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod numerem 292 przy firmie Fabryka Traków i Maszyn do obróbki drzewa dawn. C. Blumwe i Syn Spółka Akcyjna w Bydgoszczy wpisano w dniu 21 sierpnia 1934 r., że Karol Bauer został odwołany z zastępczego wykonywania czynności członka zarządu a w jego miejsce objął zpowrotem urządowanie Maksymilian Jankowski. 8916 Zl. 1447-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod nr. 292 przy firmie Fabryka Traków i Maszyn do obróbki drzewa dawn. C. Blumwe i Syn Spółka Akcyjna w Bydgoszczy wpisano w dniu 9 czerwca 1933 r., że Karol Bauer z Bydgoszczy został uchwalony Rady Nadzorczej z dnia 29 kwietnia 1933 delegowany na okres sześciomiesięczny do wykonywania czynności członka zarządu za Maksymiliana Jankowskiego z Bydgoszczy. 8917 Zl. 1448-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

W postępowaniu upadłościowym względem majątku firmy Spółka Spożywców Pracowników Kolejowych Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością w Bydgoszczy, wyznacza się termin rozprawy do zatwierdzenia obrachunku dopłat na dzień 11 grudnia 1934 r. o godz. 11 przed południem w podpisany Sądzie pokój nr. 4 na który się Pana zywca. 8918 Zl. 1449-8. Sąd Grodzki.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod nr. 275 przy firmie Browar Bydgoski spółka z ogr. odp. w Bydgoszczy wpisano w dniu 25 września 1934 r., że Zarząd spółki składa się z jednego lub więcej członków oraz ewentualnych prokurentów i pełnomocników, których mianuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Powyższą zmianę § 7 statutu uchwalono na zebraniu spółników z dnia 18 stycznia 1934 r. Kazimierz Kaczmarek został z zarządu odwołany, a Witold Czajkowski został do Zarządu wybrany. 8912 Zl. 1437-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział B nr. 373 zapisano w dniu 20 września 1934 przy firmie Zjednoczone Domy Towarowe „WOLWORT” Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Bydgoszczy, że Ber Fiszauł został z zarządu odwołany. Równocześnie Sąd tutejszy zarządził dokonanie tego wpisu w rejestrze oddziału w Poznaniu (nr. 1087). 8911 Zl. 1436-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod nr. 354 wpisano w dniu 18 września 1934 r. odnośnie firmy Behnke T. z o. p. Nowawieś Wielka, że drugim kierownikiem spółki został wybrany Ryszard Busse, kupiec z Kruszyna Kraińskiego, przy czym każdy z kierowników może z osobna spółkę zastępować i podpisywać. 8914 Zl. 1439-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

W tutejszym rejestrze handlowym B nr. 2 wpisano, że firma teraz brzmi: „Bazar” Spółka z ograniczoną poręką siedziba w Kartuzach, oraz, że w miejsce Leonarda Przewoskiego i Franciszka Czarnowskiego wybrano jako kierowników Jana Okonka dyrektora Banku Ludowego oraz Jana Bielińskiego właściciela drukarni i księgarni obaj z Kartuz. 8899 Zl. 1440-8. Sąd Grodzki.

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod nr. 352 odnośnie do firmy Musica Sp. z o. o. wpisano w dniu 18 września 1934 r. że spółka została uchwalona spółników z dnia 30 grudnia 1933 rozwiązana, a likwidatorem ustanowiono Edmunda Sokolowskiego w Bydgoszczy ul. Marszałka Focha 30. 8915 Zl. 1440-8. Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

Nadszedł świeży transport KAFLI

czysty wyróż szkarłatowy w ślicznych kolorach i modnych deseniach, które ze względu na zbliżający się koniec sezonu oddamy wyjątkowo bardzo tanio.

BRACIA SCHLIEPER BYDGOSZCZ, ul. Gdańska nr. 140 tel. 361 i 306.

E. & R. LEIBRANDT
GDANSK
 Milohkannengasse narożnik Hopfengasse 101-102
 Telefon 24845

Detalicznie: magazyn żelaza narzędzia, maszyny, potrzeby przemysłu. 8384

hurtownie: statki kuchenne szkło, porcelana, urządzenia dla wielkich kuchni.

Nowa serja serwisu pod nazwą „GOLDFEE“.

I. Ogłoszenie.
Zarząd Spółki Akcyjnej
„Kolej Lokalna Chelmża—Melno“

zwoluje, stosownie do postanowień §§ 10—19 statutu, **Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na dzień 13 grudnia 1934 r.** na godzinę 11 przed poł. do Starostwa Powiatowego w Grudziądzu, ul. Młyńska nr. 20 (sala posiedzeń I. p.).

Porządek dzienny tego Zgromadzenia jest następujący:

1) Wybór przewodniczącego Walnego Zgromadzenia, 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1933 r. i sprawozdania Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za wyżej wymieniony okres czasu, uchwała co do kwitowania Zarządu i Rady Nadzorczej z wykonania przez nich obowiązków, oraz uchwała co do pokrycia niedoboru.

Warunki prawa do głosu na Walnem Zgromadzeniu określa § 20 statutu. Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego Walnego Zgromadzenia (§ 16 statutu) mogą być zgłoszone na piśmie do dnia 28 listopada do Zarządu Spółki w Grudziądzu, ul. Młyńska nr. 19. (8897)

Rep. 1076/34. 8901

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 21 bm. o godz. 11-tej przed południem sprzedam za gotówkę najwięcej dającym: 2 krowy, 1 maciorę, 1 konia (klacz 4-letnia), oszacowanych na łączną sumę 1.000,— zł. Zbiórka licytantów w sołectwie w Papowie Biskupim.

Chelmża, dnia 15 listopada 1934 r.
 (—) Gramowski, Komornik Sądu Grodzkiego w Chelmży.

L. cz. I. K. 47/31. 8925

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Robakowie pow. moriski — zapisana w księdze wieczystej Robakowo k. 10 i z tej nieruchomości po wdrożeniu przetargu wydzielona do nowej księgi wieczystej nieruchomości Robakowo k. 16 (obecny zapisany właściciel nieruchomości Robakowo k. 15 murarz Franciszek Kuntz w Robakowie), w chwili zapisania wzmianki o przetargu — zapisane w księdze gruntowej Robakowo k. 10 na imię Teofila Prissa, rolnika w Robakowie zostaną w drodze egzekucji **dnia 30 stycznia 1935 r. o godz. 10 przed południem** wystawione na przetarg przed niżej oznaczonym Sądem pokój nr. 8.

Opis nieruchomości: Nieruchomości obydwie są majątkami ziemskimi o obszarze: a) nieruchomości Robakowo karta 10 o łącznej powierzchni 225 ha 44 a 55 mtr. kw.; b) nieruchomości Robakowo k. 16 o łącznej powierzchni 0 ha 33 a 10 mtr. kw. Czysty dochód nieruchomości Robakowo k. 10 wynosi 340,16 talarów, zaś nieruchomości Robakowo k. 16 — 0,58 talarów.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 4 lipca 1932 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawo- podobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną weale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybitcia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wejherowo, dnia 10 listopada 1934 r.
 Sąd Grodzki.

Do akt nr. IV. Km. 1554 i 3016/34. 8924

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. IV. zamieszkały w Gdyni na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 20 listopada 1934 r. o godz. 11-tej w Orłowie u p. Wiktora Stankiewicza odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: całe urządzenie domowe jak szafy do rzeczy, stoły, stoliki, lustro, kanapy, garnitur pluszowy i gobeliny, maszyna do szycia krawiecka, 1 piec przenośny kaflowy i dużo innych rzeczy, oszacowanych na łączną sumę 595,— zł. Ruchomości te oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 16 listopada 1934 r.
 (—) K. Błaszkiwicz, Komornik Sądu w Gdyni.

Pilnikarnia Tczewska

Fachowy warsztat ostrzenia tępych pilników zapędem elektrycznym.

Dostawca dla przedsiębiorstw prywatnych jak i państwowych.

Na życzenie wysyłam cenniki

Jerzy Nelson
 Tczew, Czyżykowska 115.

8927

Do akt nr. Km. 2496/34. 8923

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. III. zamieszkały w Gdyni na zasadzie art. 601 k. p. c. ogłasza, że w dniu 20 listopada 1934 r. o godz. 10-tej w Gdyni przy ul. Świętojańskiej nr. 14 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 30 par tęgich letnich, oszacowanych na łączną sumę zł. 750,— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 17 listopada 1934 r.
 Komornik: (—) Pyttel.

Rep. 992/34. 8902

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Dnia 21 bm. o godz. 10-tej przed południem sprzedam za gotówkę najwięcej dającym: 2 krowy, 1 maciorę, 1 konia (klacz 4-letnia), oszacowanych na łączną sumę 1.000,— zł. Zbiórka licytantów w sołectwie w Papowie Biskupim.

Chelmża, dnia 15 listopada 1934 r.
 (—) Gramowski, Komornik Sądu Grodzkiego w Chelmży.

Baczność!

Nie kupować czekolady bez napisu wytwórni, bowiem takowa wykonana jest z najgorszych i niedozwolonych surowców, a prztem **szkodliwych dla zdrowia!**

DLATEGO prosimy zwrócić uwagę, u kogo kupować.

CZEKOLADY „LUKULLUS'A”

jeszcze wyborniejsze jeszcze tańsze.

Czekolady „LUKULLUS” wykonane są z najlepszych surowców odpowiad. przepisom ust. o art. spoż.

„LUKULLUS” — BYDGOSZCZ
 Fabryka cukrów, czekolady i kakao.

8909

TORUN

Urzędnik

gospodarczy, kawaler, obowiązkowy i sumienny szuka miejsca pod dyspozycję od 1. I. 35. Łask. oferty proszę do Adm. „Dnia Pom.” Toruń pod nr. 8786.

Silnik

ssąco-gazowy, używany, kompl., o sile 30—50 PS, kupię za gotówkę. Oferty: F2291 do Biura ogl. Wallis, Toruń. 8812

Łaciny,

francusk., polskiego do klas niższych, udzielam lekcji młodszym ze wszystkiego, gruntownie. Toruń, Mickiewicza 101, m. 1. 8904

Poszukuje się

wolnych pokoi 1, 2 lub 3 osobowych ze śniadaniem na dzień 29, 30 listopada i 1 grudnia, w mieszkaniach prywatnych w Toruniu. Zgłoszenia należy kierować do administracji „Dnia Pomorskiego” pod „Zjazd”. 8919

Piece

wszelkiego rodzaju, okucia budowlane, blacha cynkowa i żelazna, gwoździe i wszelkie wyroby żelazne. Ceny niskie!

„ZELAZOPOL” Toruń,
 Nowy Rynek 18. tel. 442 [8690]

Do mieszkania

w Toruniu przy ul. Bydgoskiej 39, m. 4, przyleciał kanarek i tam jest do odzyskania. 8906

ZIOŁA Z GÓR HARCU Dra LAUERA

są łagodnym środkiem przeczyszczającym, usuwają obstrukcję, uporczywe zaparcie, wydalają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

Numer akt: Km. 1090/34. 8900

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wąbrzeźnie Jan Głowczewski, mający kancelarię w Wąbrzeźnie ul. Żwirki i Wigury nr. 12 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 10 grudnia 1934 r. o godz. 14 po południu przystąpi do opisu nieruchomości Wąbrzeźno karta 787 nolożonej w Wąbrzeźnie ul. Wspólna nr. 8 woj. Pomorskie, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 7.407,40 zł. wraz z % i kosztami, przypadającej wierzycielowi Leonowi Rekowskemu z Grudziądza, ul. Szkolna 3 od dłużniczki Bronisławy Koleckiej z Wąbrzeźna i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

Wąbrzeźno, dnia 14 listopada 1934 r.
 Komornik: (—) Jan Głowczewski.

Polska Agencja Informacji Handlowej

P. A. I. H. Sp. z o. o.

Centrala w Warszawie, ul. Czackiego 6.
 Oddział w Gdyni, ul. 10 Lutego 39, tel. 2568.

dostarcza informacje przemysłowo-handlowe

I kredytowe. — Windykacja długów.

8921

W tutejszym rejestrze handlowym oddział „B” pod nr. 371 przy firmie Bacon-Eksport Gniezno, Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi wpisano w dniu 11 września 1934 r., że kupcowi dr. Klemensowi Sliwińskiemu w Bydgoszczy udzielono prokury łącznej.

Zł. 1438-8.
 Sąd Grodzki w Bydgoszczy.

Mieszkanie

6-cio i 5-cio pokojowe, odremontowane wynajmę, różne meble sprzedam okazynie. Toruń, Bydgoska 62, II. front. 8803

2 pokoje

umeblowane, (w willi) dla bezdzietnego małżeństwa lub lepszych panów, pań. Łazienka, centralne ogrzewanie, wynajmę. Toruń, ul. Krasieńskiego 15, naprzeciw placu tenisowego. 8903

Instalacje elektryczne

dla siły i światła wykonuje tanio i fachowo zakład elektryczny. A. GOMOWSKI, Toruń, Mickiewicza 88. 5431

Dom

nowy, piętrowy z ogrodem, blisko śródmieścia, sprzedam. Adres wskaże „Dzień Pomorski” Toruń, pod nr. 8905.

Pianina

T. Bettinga sprzedają na nader dogodnych splatach. Dla pp. wojskowych i urzędników szczególne ustępstwa. Turostowska, Toruń, św. Ducha 14. 7917

Szkoła tańców

Janiny Werny wyucza szybko tańczyć. Ostatnie nowości na sezon karnawału. Rozpocynam kurs 20 listopada Toruń, Stary Rynek 16. 8851

6-cio pokojowe

mieszkanie wyremontowane z ogródkiem do wynajęcia. Wiadomości Toruń, Krasieńskiego 44 II. piętro. 8852

Pośrednictwo

kupna, sprzedaży nieruchomości, wynajmu lokali, redagowanie wniosków, odwołań sądowych (4829)

Stow. Właścicieli Nieruchomości, Toruń
 Most Pauliński 1.

Kafle

białe i kolorowe. Cegła szamotowa, drzewczki, płyty, ruszta, piekarniki, poleca najkorzystniej

Józef Podgórski
 Toruń, Łazienna 5. Tel. 567. Roboty zdruśkie wykonuje solidnie i tanio. 8022

GDYNIA

Sprzedam

kilkadziesiąt skrzyń. Zgłoszenia R. Morawski, Gdynia Starowiejska 45, tel. 15-04. 8891

Pierwsza Gdynska Wytwórnia Mydła

w Gdyni, przy ul. Piotra Wysockiego 6, poszukuje dobrze zaprowadzonego w branży kolonialnej przedstawiciela na Kościerzynę, Tczew i Starogard. Referencje i oferty pożądane. 8822

TCZEW

Sprzedam

świeże bale drzewne 1¹/₂, 2¹/₂, i 3 cale. Tczew, Wybickiego, Nowa budowla. 8926

BYDGOSZCZ

Sprzedam

prywatne 129 morgi ziemi buraczanej, przy dużym meście. Budynki, inwentarz kompletny. Cena 30.000 wpłata 20.000. Warszawa, Bydgoszcz, Podwale 1. 8908

Książki kontowe

z skomplikowaną linjaturą wielobarwną na specjalnych maszynach wykonuje Drukarnia Pawłowskiego w Bydgoszczy. 7309

Składnica

Szkła Okrętego i Listew
 Wł. H. Balcerkiewicz
 Bydgoszcz Grodzka 9

Saneczki

narty, kije hokejowe. Fabryka Herkules Bydgoszcz, Promenada 1. 7626

KWIT ABONAMENTOWY.

Do **Urzędu Pocztowego w**

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, na miesiąc **grudzień 1934 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego.

Imię i nazwisko _____
 Miejscowość _____ Pocztą _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, za mies. **grudzień 1934 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____
 *) Niestosowne przekreślić.

KWIT ABONAMENTOWY.

Do **Urzędu Pocztowego w**

Zamawiam niniejszem abonament *) na „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, na miesiąc **grudzień 1934 r.** i proszę należność **zł. 2.89** pobrać przez listowego

Imię i nazwisko _____
 Miejscowość _____ Pocztą _____

KWIT POCZTOWY

Odbiór kwoty **zł. 2.89** tytułem prenumeraty *) „DZIEŃ POMORSKI”, „GAZETA MORSKA”, „DZIEŃ GRUDZIADZKI”, „DZIEŃ BYDGOSKI”, „DZIEŃ TCZEWSKI”, za mies. **grudzień 1934 r.** potwierdzam.

_____ dnia _____
 *) Niestosowne przekreślić.

Na ziemiach Pomorza

Poświęcenie szybowca „Skarbowiec polski” Podniosła uroczystość na Księżych Górach pod Grudziądzem

Dzięki inicjatywie dyrektora Pomorskiej Izby Skarbowej p. Stefana Kossjora, urzędnicy skarbowi, którzy przybyli z całej Polski na kurs akcyzowo-monopolowy do Grudziądza, zakupili szybowiec, przeznaczając go jako dar dla miasta.

Zaznaczyć należy, że tego rodzaju kursy urzędnicze odbywają się w Grudziądzu perjodycznie co pewien czas. Władze i obywatelstwo miasta bardzo przychylnie ustosunkowują się zawsze do zjeżdżającej braci urzędniczej, która ze swej strony pragnęła opłacić dług wdzięczności. Dzięki projektowi p. dyrektora Izby, ekwiwalent, jaki urzędnicy złożyli jako dar wdzięczności, przedstawia się bardzo okazale, dał on możliwość utworzenia „Koła Szybowcowego”, którego do tej pory w Grudziądzu nie było.

W niedzielę o godz. 13 liczne tłumy publiczności poczęły dążyć na plac ćwiczeń koło Księżych Gór, aby uczestniczyć w uroczystości poświęcenia. Dzięki uprzejmości władz wojskowych postawiono do dyspozycji szerokich mas bezpłatne samochody ciężarowe, które odwoziły publiczność na miejsce uroczystości z ul. Sobieskiego, Budkiewicza, Piłsudskiego i placu 23 Stycznia.

Na placu ćwiczeń zbrali się przedstawiciele władz oraz cała elita towarzyska naszego miasta.

Pan dyrektor Kossjor po podniesieniu przemówieniu przekazał „Skarbowca polskiego” prezydentowi miasta p. Włodkowi, ten zaś p. gen. Ładosiowi, który stoi na czele nowopowstałego koła szybowcowego.

Nie trzeba chyba specjalnie nadmienić, jak doniosłe znaczenie ma zawiązanie Koła, którego celem jest spopularyzowanie idei lotniczej wśród szerokich sfer mieszkańców miasta, oraz wyszkolenie praktyczne swych członków w lotnictwie szybowcowym.

W innych miastach pomorskich, jak Tezew, Gdynia, Toruń, Bydgoszcz, koła szybowcowe dawno już powstały i posiadają dorobek w postaci kilkunastu szybowców. Ruch szybowcowy ma znaczenie ogólnopolskie i dlatego i nam nie wolno było lekceważyć go, zwłaszcza że posiadamy fachowych instruktorów w postaci pilotów wojskowych. Pierwszy polski szybowiec na terenie

Grudziądza został przywitany przez publiczność z entuzjazmem, zwłaszcza gdy rozpoczął próbną loty, które wypadły bardzo okazale.

Jest nadzieja, że wysiłek urzędników skarbowych znajdzie należyty ocenę społeczeństwa i, że za kilka miesięcy „Koło Szybowcowe” poszczyci się kilkoma nowymi szybowcami.

Konferencja u Pana Wojewody Pomorskiego w sprawie radjostacji toruńskiej

W dniu 16 listopada br. Pan Wojewoda Pomorski przyjął na audjencji delegację Polskiego Radja z Warszawy w osobach pp.: dyrektora Dąbkowskiego oraz przewodniczącego Głównej Rady Programowej Karola Krzewskiego, z którymi omówił całokształt spraw, związanych z działalnością radjostacji toruńskiej, wysuwając regionalne możliwości i potrzeby, a którymi specjalnie

Nowa placówka naukowa w Toruniu Założenie Pomorskiego Oddziału Polskiego Tow. Historycznego

W najbliższym czasie powstanie w Toruniu Pomorski Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego, którego zadaniem będzie ożywienie tętna badań naukowych tak w zakresie problemów ogólnohistorycznych, jak też i regionalno-pomorskich, skupienie wszystkich badaczy i miłośników historii z terenem Pomorza, wskazywanie na braki naszej historjografii i dążenie do

ich usunięcia przez gruntowne opracowania i rozprawy.

Nowa organizacja będzie także usilnie dążyła do nawiązania możliwie ścisłego kontaktu Pomorza z innymi ośrodkami nauki polskiej, by tą drogą dorobek naukowy Pomorza udostępnić jak najszerszym sferom badaczy, uczonych i społeczeństwa we wszystkich dzielnicach Polski.

Wszyscy badacze i pracownicy nauki z terenu całego województwa pomorskiego, poświęcający się pracy w dziedzinie historii, proszeni są o zgłaszanie się na członków Pomorskiego Oddziału Pol. Tow. Hist. i o współpracę naukową.

Wyczerpujących informacji, związanych z organizacją i celem zawiązującej się placówki naukowej, udziela mgr. Józef Bieniasz. Instytut Bałtycki Toruń, Żeglarska 1, II ptr.

Termin zebrania organizacyjnego zostanie podany w zaproszeniach osobistych.

Zgórą 55.000 złotych zebrano na Pomorzu i w Poznaniu w czasie „Tygodnia Szkoły Powszechnej”

Komitet Okręgowy Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych, stwierdziwszy z licznie nadesłanych sprawozdań bardzo pomyślny wynik akcji „Tygodnia Szkoły Powszechnej”, poczuwa się do obowiązku złożyć podziękowanie Zarządowi i Członkom Komitetów Obwodowych, Kół Towarzystw a w szczególności Nauczycielstwu za ofiarną pracę nad zorganizowaniem „Tygodnia”, której owocem jest zasilenie funduszu Komitetu Okręgowego o sumę przekraczającą 55.000 złotych.

Ostateczne i szczegółowe wyniki poda Komitet po otrzymaniu wszystkich sprawozdań z obwodów szkolnych w następnym numerze Dziennika Urzędowego Kuratorium Okręgu Szkolnego.

Pomyślny wynik „Tygodnia Szkoły Powszechnej” jest pocieszającym objawem wysokiego zrozumienia konieczności przyśpieszenia z pomocą Państwu, które w obecnych trudnych warunkach gospodarczych nie może sprostać wszystkim zadaniom, jakich wymagają liczne potrzeby oświaty powszechnej. Wytwarzanie się wśród społeczeństwa tego stale wzrastającego zrozumienia dla działalności Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych jest — co Komitet Okręgowy szczególnie podkreślić pragnie — pragnie wyłącznie zasługą zawsze ofiarnej i wypróbowanej pracy Nauczycielstwa.

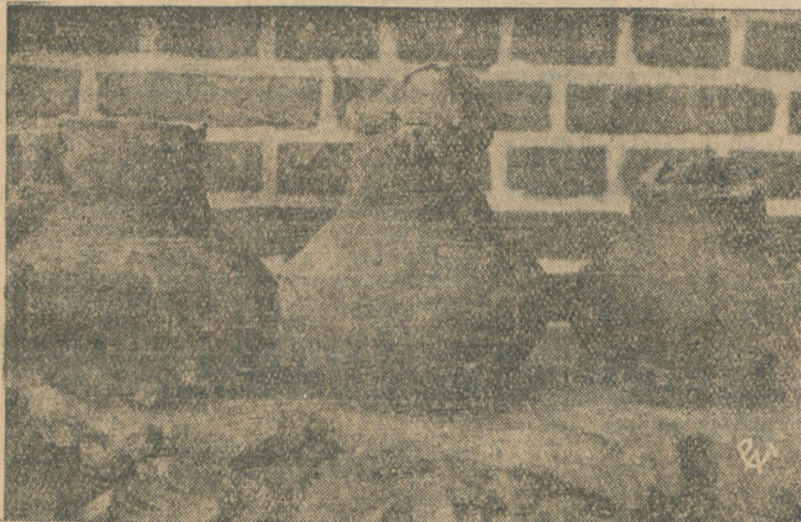
Tragiczna śmierć pod kołami pociągu Niefortunny skok do pociągu przytłoczył życie

Ub. soboty w godzinach rannych w pobliżu mostu kolejowego przy szosie Gdańskiej w Bydgoszczy, pewien mężczyzna, usiłując skoczyć do nadjeżdżającego pociągu osobowego, dostał się pod koła jednego z wagonów, ponosząc śmierć na miejscu.

Jak wynika z dokumentów znalezionych przy denacie, nieszczęśliwym jest niejaki Stanisław Pinkowski, mieszkaniec Górze w powiecie świeckim. Pinkowski, według wszelkiego prawdopodobieństwa, zamierzał dostać się na pociąg w celu odbycia bezpłatnej podróży, przyczem nieumiejętny skok położył kres jego życiu.

Po zbadaniu wypadku przez komisję sądowo-lekarską, zwłoki odstawiono do kostnicy.

Interesujące wykopaliska na Helu

Na terenach parku nadmorskiego w Wielkiej Wsi Hallerowie, jak donosiliśmy, odkryty został przedhistoryczny grobowiec prasłowiański. Obecnie kustosz muzeum miejskiego w Gdyni dr. Krajewska zbadała grobowiec i jego zawartość i określiła pochodzenie na okres 5-ty przed Chrystusem, zn. okres halsztacki. Wykopalisko dla nauki polskiej jest niezwykle cenne, gdyż jest naoczonym dowodem, że przed wiekami brzeg polski, zamieszkiwany był przez ludność mieszaną bałtycko-słowiańską. — Na zdjęciu — zawartość odkrytego prasłowiańskiego grobowca w Wielkiej Wsi Hallerowie, urny zdobne w bogate ornamenty i w postaci o twarzy ludzkiej wyryte na naczyńiach.

Urządzenia higieniczne w wędzarniach muszą być stopniowo wprowadzone

W związku z podniesioną przez niektóre dzienniki kwestją wymagań stawianych przez Komisariat Rządu, co do urządzeń wędzarni rybnych na terenie Gdyni, dowiadujemy się, że dn. 16 bm. odbyła się w Komisariacie Rządu konferencja zainteresowanych czynników pod przewodnictwem p. Komisarza Sokoła. W konferencji tej wzięli również udział dyr. Urzędu Morskiego inż. Łęgowski, dyrektor Urzędu Rybackiego inż. Hryniewicki, oraz przedstawiciel Izby Przemysłowo-Handlowej.

W wyniku konferencji ustalono, że wydane, a oparte na obowiązujących przepisach zarządzenia bynajmniej nie miały na celu stawianie jakichkolwiek trudności w uruchomieniu wędzarni lub też osłabiania ich zdolności konkurencyjnej.

Zdecydowane zostało, że wszystkie istniejące dotychczas wędzarnie zostaną dopuszczone do pracy, a przepisy zostaną podane do wiadomości właścicieli tych przedsiębiorstw celem stanowczego wprowadzenia ich w życie.

Jednocześnie Komisariat Rządu zwrócił się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, jako do jedynego kompetentnego czynnika do interpretowania ustaw o przemyśle, celem wyjaśnienia, w jakim stopniu sezonowo uruchamiane zakłady, jak wędzarnie, podpadają pod normalne przepisy o przedsiębiorstwach wytwarzających artykuły spożywcze.

W ten sposób zarządzenia, mające na celu utrzymanie w tych zakładach warunków higienicznych, zostaną stopniowo wprowadzone w całości.

Zbiera zarost miło i dokładnie polski nożyk do golenia Grom

Nożyk Grom o podługim wykroju, wykonany w Polsce z wysokogatunkowej stali na najbardziej nowoczesnych maszynach zagranicznych, w niczym nie ustępuje najwięcej znanym nożykom zagranicznym.

Wykrój w nożyku umożliwia wyjątkowo mocne zahartowanie ostrza, co sprawia, że nożyk taki jest bardzo ostry i trwały, podczas gdy część środkowa nożyka pozostaje miękka, umożliwiając lepsze zahartowanie i wykluczając tak częste pęknięcie nożyka, jakie ma nieraz miejsce w dobrze zahartowanych nożykach przestarzałego już dzisiaj typu o 3-ch otworach.

Pamiętajcie więc, że polskie nożyki Grom o podługim wykroju są: ostre, trwałe, miłe w użyciu i tanie, bo tylko po 25 groszy sztuka.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetry na stronie 7-lamowej 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1,00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł
w tekście na dalszych stronach 0,50 zł
Drobna za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
„ „ „ „ 4-lamowej . . . 50 fen.
„ „ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNIOSI:

W ekspedycji miejscowych agencji 2,50 zł
Z odnośnikiem do domu 2,50 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu 2,80 zł
Pod opaską 4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . . 2,32 gd; przez gońca . . . 2,00 gd
z odbieraniem w administracji wprost . . . 1,75 gd
Zagranicą 4,00 gd
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Męźniński, Toruń, ul. Moniuszki 25, m. 1.

U W A G I:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacone przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsman, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsa Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna. — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądź: Wacław Gaćca, Grudziądź, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tezew: Antoni Czerwiński, Tezew, ul. Kościuszki 1.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.